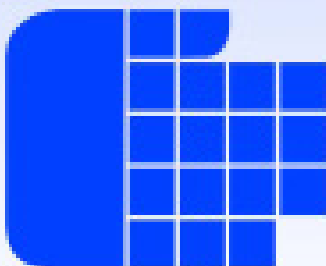

Комисия за Защита на Личните Данни

**ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН**

Брой 3 (108), май 2024 г.

ТЕМИТЕ В БРОЯ

(бюлетинът отразява периода март и април 2024 г.)

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ	3
Комисията за защита на личните данни депозира в Народното събрание отчета за дейността си през 2023 година. Резюме на отчета	3
България официално в Шенген	9
КЗЛД и Националният съюз на трудово-производителните кооперации сключиха меморандум за сътрудничество.....	10
КЗЛД извърши проверка на Консулската служба към Генерално консулство в Истанбул	10
КЗЛД участва в рамката за координирано правоприлагане за 2024 г.	11
Становище на Европейския комитет по защита на данните по модела “Pay or Okay”	12
Заседания на Европейския комитет по защита на данните	13
Заседания на Изпълнителния комитет на Конвенция 108 на Съвета на Европа ..	15
Заседание на Комитета за координиран надзор	16
ЕНОЗД наложи корективни мерки на Европейската комисия за нарушение на Регламент 2018/1725	17
Представен е напредъкът на България в процеса по присъединяване към ОИСР	18
КЗЛД започна изпълнение на проект ОРWНІ, финансиран от ЕС	19
Ден на Европа. Ден на отворените врати в европейските институции	19
Работна група “Защита на данните” (DAPIX) към Съвета на ЕС	20
КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ НА КЗЛД	21
СТАНОВИЩА НА КЗЛД	22

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ ДЕПОЗИРА В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ОТЧЕТА ЗА ДЕЙНОСТТА СИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА. РЕЗЮМЕ НА ОТЧЕТА

На 28 март 2024 г. Комисията за защита на личните данни депозира в деловодството на Народното събрание **Годишния отчет за дейността си през 2023 година**. Отчетът обхваща периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. Състои се от 183 страници, обособени в 12 основни раздела.

В Годишния отчет на КЗЛД е представена информация **по всички направления на дейност на институцията**. Направен е анализ на степента на постигане на целите

и приоритетите за отчетната 2023 г. Включена е подробна информация за надзорната дейност на Комисията, осъществявана по линия на разглеждането на жалби и сигнали за нарушения в областта на защитата на личните данни, на уведомления за нарушения на сигурността и извършените проверки на администратори на лични данни. Отражено е изпълнението на задачите на КЗЛД, произтичащи от новите ѝ правомощия по ЗЗЛПСПОИН. Представени са международният опит на Комисията и съгласуваните действия по линия на сътрудничеството със сродни органи и организации. Направен е обобщен преглед на административния капацитет и финансовото състояние, на информационно-образователната и проектна дейности, на медийната политика и институционалното взаимодействие.

КЗЛД отчита, че през 2023 г. е сезирана с **925 жалби, подадени от физически лица**, с твърдения за нарушения при обработване на лични данни и упражняване на права. Факт е значително увеличаване на броя жалби в сравнение с предходната 2022 г., когато броят на жалбите е над 770 и тези, подадени през 2021 г. – 840. Продължава тенденцията подадените жалби да се отличават с правна и фактическа сложност – повече от един жалбоподател и/или ответни страни, жалбоподатели, които не са български граждани или администратори на лични данни с основно място на установяване извън територията на Република България. Секторите на дейност на АЛД, срещу които най-често са постъпвали през 2023 г. жалби от физически лица, са Видеонаблюдение (235 жалби), Банки и кредитни институции (88 жалби), Физически лица (72 жалби), Политически субекти (60 жалби), Държавни органи (56 жалби), Телекомуникации (46 жалби), Трудови и осигурителни услуги (28 жалби), Здравеопазване (14 жалби), Образование (11 жалби), Медии (10 жалби), Застраховане (8 жалби).

Запазва се тенденцията сектор „Видеонаблюдение“ да е водещ по брой жалби, като все по-голям е броят на жалбите с предмет видеонаблюдение извън столицата, което допълнително затруднява производствата, предвид лисата на териториални подразделения на КЗЛД. Значително нараства и броят на насрещните жалби, като продължава тенденцията по-голяма голяма част жалбите да са провокирани от дългогодишни конфликтни междуличностни проблеми на битово ниво. Отчита се липсата на уреждане на обществените отношения извън тези по Закона за частната охранителна дейност, свързани с изграждане и поддържане на системи за видеонаблюдение от физически и юридически лица с цел защита на имоти.

Продължава тенденцията за увеличаване на броя на жалбите, подадени срещу физически лица – през 2023 г. този брой достига до 72 и изпреварва броя на жалбите, подадени срещу политически

субекти. Жалбите са предхождани от усложнени конфликтни отношения между страните и са насочени предимно срещу предоставяне на документи, съдържащи лични данни, в хода на образувани между страните съдебни производства, разпространение на лични данни в социални мрежи и заснемане с мобилни средства на обществени места.

Наблюдава се и значително увеличение на жалбите, подадени в сектор „Трудови и осигурителни услуги“. Традиционно тези жалби касаят твърдения за злоупотреба с лични данни за регистрирани в НАП трудови договори, без такива да са сключвани. Преобладаващ брой от жалбите касаят злоупотреба с лични данни за промяна на допълнителен пенсионен фонд, а именно за прехвърляне на натрупани финансови средства по индивидуалната партида на лицето от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване, чрез подадено по електронен път заявление за промяна на участието.

Значително е увеличен броят на жалбите, подадени срещу държавни органи – от 33 през 2022 г. до 56 през 2023 г. По-голяма част от подадените през 2023 г. жалби касаят упражняване на права, предоставяне на лични данни на трети лица/страни без основание или събиране и съхранение на лични данни без основание.

Наблюдава се намаляване на броя на жалбите, подадени срещу политически субекти. Причина за последното може да се търси в издадените от КЗЛД разпореждания относно обработването на лични данни в изборния процес, както и в наложените имуществени санкции. Жалбите касаят предимно злоупотреба с лични данни на физическите лица, сезирали КЗЛД чрез включването им в списък на лицата, подкрепящи регистрацията на политически субект за участие в изборния процес, както и злоупотреба с лични данни за регистриране на лица като членове на секционни изборителни комисии.

Отчита се и намаляване на жалбите, подадени в сектор „Здравеопазване“. Основен предмет на жалбите са твърдения за предоставяне на трети лица на чувствителна информация, касаеща здравния статус на субекта на лични данни и злоупотреба с лични данни за предоставяне на здравни услуги, отчитане на хоспитализации и прегледи, без такива да са реално осъществени. Въпреки относително малкия брой жалби, предвид спецификата на дейността на администраторите в този сектор, секторът е под особено наблюдение предвид обстоятелството, че се касае за обработване на специална категория лични данни, касаеща здравословното състояние на лицата.

Спад бележат и жалбите, подадени срещу медии, като през 2023 г. подадените жалби са 10, на фона на 17 жалби за 2022 г. Запазва се относително големият процент на жалби, подадени срещу администратори на електронни медии.

Не се наблюдава сериозна промяна в броя жалби, подадени срещу банки и дружества, предлагащи кредитни услуги. Сравнително константен е броят жалби, подадени срещу администратори в телекомуникационния сектор, както в сектор „Застраховане“. Традиционно малък остава броят на жалбите в сектор „Образование“ – 11 за 2023 г., Въпреки това секторът е под особен надзор, доколкото засяга обработване на лични данни на малолетни и непълнолетни деца.

С оглед крайното решение на КЗЛД произнасянията по жалби, разгледани през 2023 г., са: основателни (136 жалби), неоснователни (82 жалби), очевидно неоснователни (25 жалби), недопустими (25 жалби), нередовни (105 жалби), оттеглени (24 жалби).

От разгледаните през 2023 г. жалби преобладаващ е броят на констатираните нарушения на чл. 6, §1 от ОРЗД – обработване на лични данни без правно основание, както и обработване на личните данни в нарушение на принципите по чл. 5, §1 от ОРЗД – „законосъобразност и добросъвестност“, „свеждане на данните до минимум“, „цялостност и поверителност“ и „точност“.

Наложените през 2023 г. глоби и имуществени санкции в производството по чл. 38 от ЗЗЛД варират от 500 лв. (за нарушение на чл. 5, § 1, буква „г“ от ОРЗД) до 35 000 лв. (за нарушение на чл. 6, §1 от ОРЗД). В процес на принудително събиране от НАП към 31.12.2023 г. са санкции, наложени с Решения на КЗЛД, в размер на 702 327 лв. През 2023 г. е събрана сума в размер на 93 531 лв., в т.ч. платена по сметка на КЗЛД в размер на 62 300 лв. Санкции, наложени с Решения на КЗЛД в процес на доброволно изпълнение, са в размер на 19 500 лв.

Постановените от КЗЛД решения по жалби подлежат на двуинстанционен съдебен контрол по АПК. Анализът на съдебната практика показва висок процент на потвърдени от съда решения на надзорния орган.

През 2023 г. първоинстанционният съд се е произнесъл с решения по 85 дела, включително по такива, образувани и преди 2023 г. По 71 дела първоинстанционният съд е потвърдил оспорените административни актове, постановени от КЗЛД. С 3 съдебни акта са частично изменени постановени от КЗЛД решения, включително в санкционната част. Отменени на първа инстанция са 14 издадени от КЗЛД решения.

През 2023 г. ВАС се произнася с решения по 36 дела, в това число такива, образувани преди 2023 г. Потвърждава 23 издадени от КЗЛД индивидуални административни акта, 2 решения на КЗЛД отменя изцяло, 3 решения отменя и преписките се връщат за ново разглеждане от КЗЛД, отменят се 8 решения на първоинстанционния съд и преписките се връщат за ново разглеждане от съда.

Основна част от **контролната дейност на КЗЛД** включва работата по сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия, През отчетната 2023 г. в КЗЛД постъпват сигнали и запитвания по актуални въпроси във връзка с обработването на лични данни и изложени твърдения за нарушения на Регламент 2016/679 и ЗЗЛД. От подадените **572** сигнала и искания за упражняване на законоустановените надзорни правомощия са приключени **555** бр., като са изготвени и изпратени на сигналподателите отговори, а при необходимост от сигнализиране за наличие на данни и за други нарушения извън компетенциите на КЗЛД, получените сигнали са изпращани и на други държавни органи или институции за произнасяне по компетентност.

Подадените сигнали и запитвания се отнасят преобладаващо до предоставяни интернет услуги и online търговия – 103 бр., директен маркетинг – 56 бр., следвани от сигнали за незаконосъобразно обработване на лични данни от администратори на лични данни в сектор банково дело и кредитна дейност – 51 бр. Постъпват сигнали срещу администратори, обработващи лични данни чрез изградени системи за видеонаблюдение – 36 бр., както и такива в сферите на телекомуникациите – 35 бр., хазарта – 28 бр., и държавната администрация – 27 бр. Важна част касаят незаконосъобразно обработване на лични данни в областта на търговията и услугите – 20 бр., пощенските услуги – 17 бр., в сферата на здравеопазването – 15 бр., в сферата на образованието и обучението – 14 бр., в други сектори – 71 бр.

Традиционно през 2023 г. КЗЛД е сезирана с въпроси относно използване на лични данни от страна на мобилни оператори, пощенски оператори, фирми за бързо кредитиране и предоставяне на лични данни на т.нар. колекторски фирми, и обработване на лични данни за целите на директния маркетинг. Продължава да се засилва тенденцията за постъпване на сигнали, касаещи онлайн платформите за търсене и предлагане на работа, както и обработването на лични данни при участие в подписки, свързани с политическата дейност в страната. Проблемна зона със значително завишени сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия се очертават компаниите, организиращи онлайн залагания, относно вида и обем обработвани лични данни и коректността при обработването, както и по отношение на предприетите мерки за защита при обработването на лични данни на български граждани, разположени на сървъри в различни държави членки на ЕС и извън него. Често получавани са сигнали за нарушения, при които е наличен преобладаващ обществен интерес (например при средствата за масово осведомяване).

Като значими, респ. разглеждани с повишено внимание, са казусите, представени в сигнали, касаещи обработването на чувствителни данни за здравословното състояние на физически лица и особено на деца.

През 2023 г. продължава тенденцията за разглеждане на множество казуси, препратените по компетентност от прокуратурата и от органите на МВР, когато е отказано образуване на наказателно производство поради липсата на достатъчно събрани доказателства за престъпление, но има събрани факти и твърдения за евентуално извършени административни нарушения в областта на защита на личните данни.

В качеството ѝ на национален надзорен орган КЗЛД прилага механизъм за ефективен надзор в областта на защитата на личните данни чрез извършване на **проверки на място на администраторите по подадени жалби и сигнали** за незаконосъобразно обработване на лични данни на физически лица. Проверки се извършват след решения на Комисията, по доклади, съдържащи предложения за проверки в определени сектори, където се наблюдава засилен интерес и/или повишено подаване на жалби и сигнали и/или въвеждане на нови технологии и регистри, касаещи обработването на множество лични данни на физически лица. Проверки на място се извършват и при констатиране на висок риск при постъпили уведомления за нарушаване на сигурността на основание чл. 33 от Регламент 2016/679, както и при обработването на лични данни на физически лица в ШИС, ВИС и информационни системи, свързани с издаването на визи в консулски служби и посолства.

През 2023 г. са назначени 370 бр. проверки на място по повод постъпили в КЗЛД жалби, искания за упражняване на надзорни правомощия и сигнали. Назначените проверки на място по уведомления за нарушаване на сигурността на личните данни съгласно чл.33 от Регламент 2016/67 с висок риск са 7 бр. През отчетния период изцяло приключили с констативен акт и решение на КЗЛД са 261 бр., от тях 95 от предходната 2022 г.

Най-голям е броят на проверките с предмет видеонаблюдение – 153. Във връзка с интензивните политически процеси в страната и проведените избори през предходната година, както и подписки за референдуми – местни и национални, през отчетния период в сектор политика са извършени 55 проверки. В сферата на търговията и услугите са извършени 10 бр. проверки, в сектор хотелиерство и ресторантьорство – 7 бр., образование и обучение – 4 бр., следвани от проверки в сферата на държавна администрация – 3 бр., пощенски услуги – 3 бр., производство и търговия – 3 бр., търговия с недвижими имоти – 3 бр., здравеопазване – 2 бр., информационни технологии – 2 бр., финансово-счетоводни услуги – 2 бр., управление на етажна собственост – 2 бр., други – 12 бр.

Наложените от КЗЛД корективни мерки за констатирани нарушения след постъпили сигнали и/или при извършване на проверки са 69 бр., от които 45 бр. разпореждания, 5 бр. официални предупреждения и 14 бр. предупреждения, основно за нарушение на чл. 32, §1, букви „б“ и „г“ от Регламент (ЕС) 2016/679, чл. 6, §1 букви „а – е“ от Регламент (ЕС) 2016/679, чл. 6, §1 от Регламент (ЕС) 2016/679 и чл. 38, §6 от Регламент (ЕС) 2016/679, чл. 25г от ЗЗЛД, чл. 25е от ЗЗЛД. Прави впечатление, че броят им е значително завишен спрямо 2018 г. (влизане в сила на Регламент (ЕС) 2016/679), когато те са общо 14 бр. С 5 бр. решения на КЗЛД с издадени корективни мерки са наложени и санкции в общ размер на 12 500 лв.

Въз основа на извършени проверки по искания за упражняване на надзорни правомощия и сигнали за 2023 г. са съставени 50 бр. акта за установяване на административни нарушения. 37 административни преписки са завършили със съставяне на наказателни постановления, 12 са приключили със споразумения, 15 са приключили с предупреждение по чл. 28 от ЗАНН и 1 преписка е прекратена по чл. 54 от ЗАНН. **Наложените санкции с наказателни постановления** са в размер на 79 300 лв., а наложени и събрани санкции със споразумения са в размер на 11 600 лв. – платени доброволно. От издадените наказателни постановления към края на отчетния период 7 бр. са обжалвани и са в съдебна фаза, а 22 бр. са в процес на връчване.

В процес на принудително събиране от НАП към 31.12.2023 г. са глоби и имуществени санкции, наложени с НП в размер на 73 140 лв., като през 2023 г. е събрана сума в размер на 13 480 лв., платена по сметка на КЗЛД. Глоби и имуществени санкции, наложени с НП в процес на доброволно изпълнение, са в размер на 97 900 лв. През 2023 г. са платени глоби и имуществени санкции в размер на 12 600 лева по сключени споразумения.

През 2023 г. е осъществено процесуално представителство на 21 административнонаказателни производства пред РС, АССГ и ВАС. Спечелено е дело срещу банка ДСК на стойност 1 000 000 (един милион) лева, заплатени по сметка на КЗЛД през месец януари 2024 г., както и спечелено на първа инстанция дело с НАП за наложена санкция от 5 100 000 (пет милиона и сто хиляди) лева за

разпространение на данни, за което комисията е номинирана в раздел „Дело на годината“ от Медийната асоциация на Единадесетите национални награди за правосъдие.

През отчетния период в КЗЛД са получени общо 51 **уведомления за нарушения на сигурността на данните**, като се констатира многообразие на секторите от обществения живот, в които осъществяват дейност подалите уведомления АЛД: държавни институции (7 бр.), учебни заведения (4 бр.), застрахователи (4 бр.), лаборатории за изследвания (2 бр.), банки (1 бр.). Уведомленията от АЛД с разнообразен предмет на дейност са 21 бр. От всички получени в КЗЛД уведомления 12 са преценени с ниско ниво на риск, 11 – със средно ниво на риск и 4 - с високо ниво на риск. Най-голям е броят (72%) на случаите на инциденти, свързани с външни злонамерени атаки към системите на администраторите, представляващи различни по вид киберпрестъпления, включително кражби или криптиране на бази данни, съдържащи лични данни, за което са уведомени и съответните правоохранителни органи. На следващо място с 19% са инцидентите, свързани с разкриването на данни пред трети лица вследствие на неволни технически грешки, предизвикани от човешки фактор. В 9% от случаите нарушенията са причинени от злоупотреба със служебно положение.

В изпълнение на задачата си да дава **становища по проекти на нормативни актове или регулаторни мерки, имащи отношение към обработването на лични данни**, и през 2023 г. КЗЛД отчита участие в процедури по съгласуване на проекти на нормативни актове, имащи отношение към въпроси, свързани със защита на личните данни. През 2023 г. КЗЛД изразява 27 становища по приложението на законодателството за защита на личните данни, включително по 5 съгласувателни процедури по Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и 1 искане от Народното събрание по предложение за нормативен акт. През отчетния период КЗЛД изразява становища по две преюдициални запитвания, които са предложени и приети като част от формиране на позицията на Република България пред Съда на ЕС.

През 2023 г. КЗЛД предоставя **множество писмени консултации** – 610 бр. (вкл. становищата, посочени по-горе). Същите се отнасят до разяснения в правната уредба, по които има ясна и еднозначна регламентация и/или трайна практика на надзорния орган, вкл. по линия на запитвания на физически лица и АЛД по различни въпроси, свързани с техните права и задължения в областта на защитата на личните данни.

В отчета за 2023 г. е отразена и богатата **международна дейност** на КЗЛД, като се отчита участието във всички международни формати, обединяващи сродни органи по защита на данните, които са провеждали онлайн заседания или в рамките на които е обменена интензивна кореспонденция по актуални теми от сферата на защитата на личните данни. В резултат на тази активна международна дейност са изразени позиции (97 бр.), осъществено е участие в различни международни инициативи и в заседания (169 бр.), подготвени са отговори на чуждестранни запитвания (233 бр.) и е реализирано участие в механизма за сътрудничество и съгласуваност чрез ИСВП (164 бр.) – общо 663 бр. Отчетени са дейности по Шенген (проверки, разяснителна кампания и упражняване на правата от субектите на данни), като и по присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В контекста на вменените ѝ задължения по ЗЗЛПСПОИН, през отчетния период КЗЛД предприема последователни действия за международното ѝ утвърждаване в тази област на компетентност. КЗЛД е депозирала своята кандидатура за членство в Мрежата на европейските органи за интегритет и сигнализиране за нередности (NEIWA) в средата на 2023 г., като е приета за член на Мрежата в края на отчетния период.

В обнародвания на 2 февруари 2023 г. Законът за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН), КЗЛД е определена за **Централен орган за външно подаване на сигнали по ЗЗЛПСПОИН**. В Годишния отчет за 2023 г. е предоставена подробна информация за извършената от институцията работата по създаването на националната система за защита на лицата, подаващи сигнали за нарушения или публично оповестяващи информация за нарушения – приемане на всички основополагащи документи, уреждащи нейното функциониране (указания, наредби, образци на документи, разяснителни материали),

институционализиране на канала за подаване на сигнали, разработване и въвеждане в експлоатация на специализираната информационна система на комисията, определена за регистриране и работа със сигнали за нарушения („СИГНАЛ“).

В своя отчет за 2023 г. КЗЛД предоставя информация за дейността си като **наблюдаващ орган относно сигурността на данните съгласно Закона за електронните съобщения**, като предоставя статистика и анализ на исканията за достъп до трафични данни и на получените протоколи за унищожени трафични данни.

В изпълнение на задължението за поддържане на **публичен регистър на администраторите и обработващите, които са определили длъжностни лица по защита на данните**, за 2023 г. се отчита извършването на 139 регистрации, с което общият им брой става 5675.

В изпълнение на изискванията по Закона за достъп до обществена информация в Годишния отчет е включен **Отчет за постъпилите заявления за достъп до обществена информация и искания за повторно използване на информация от общественния сектор за 2023 г.** Посочено е, че на всички граждани и организации, заявили достъп до обществена информация, е предоставена такава през 2023 г. в законовия срок.

В отчета е предоставена подробна информация за **институционалното взаимодействие, информационно-образователната дейност, медийната политика, административния капацитет и финансовото състояние на КЗЛД**. Отражено изпълнението на целите на КЗЛД чрез реализация на **проекти с национално и международно финансиране**, както и подготовката на нови проектни предложения.

Предоставена е информация относно разходването на бюджета на КЗЛД през 2023 г. Със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2023 г. (Обнародван в ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.) се утвърждава бюджетът за дейността на КЗЛД в размер на 6 985 000 лв. във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“. През годината по него се извършват вътрешни компенсирани промени в увеличение на показател „Капиталови разходи“ и в намаление на показател „Издържка“ със сумата общо в размер на 75 200 лв.

В края на годишния си отчет КЗЛД формулира следните **цели и приоритети за 2024 г.**:

– Приемане на нова Стратегия на КЗЛД за развитие в областите на защитата на личните данни и на защитата на лицата, подаващи или оповестяващи сигнали за нарушения (хоризонт 2024 – 2029).

– Продължаване на усилията на КЗЛД за пълноправно членство в Шенген.

– Осъществяване на надзорна дейност на КЗЛД по силата на Регламент (ЕС) 2018/1806.

– Продължаване на усилията на КЗЛД за членство в ОИСР.

– Допълнителни правомощия на КЗЛД във връзка с новите широкомащабни информационни системи на ЕС.

– Изграждане на нов подход в защитата на личните данни от КЗЛД, свързан с предизвикателствата от развитието на изкуствения интелект.

– Завишена защита на личните данни, насочена към заплахите за личните данни на лицата, свързани с цифровизирането на услугите и пазарите.

– Прилагане на нов подход в провеждането на обучение в сферата на защита на данните, вкл. съвременните заплахи пред защитата на данните.

– Провеждане на информационна кампания за повишаване на осведомеността на сигнализиращите лица и задължените субекти по ключови въпроси на ЗЗЛПСПОИН.

Годишният отчет на КЗЛД за 2023 г. е публикуван на институционалния сайт – [ТУК](#).

БЪЛГАРИЯ ОФИЦИАЛНО В ШЕНГЕН

С Решение (ЕС) 2017/1908 на Съвета на ЕС от 12 октомври 2017 година относно привеждането в действие на някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Визовата информационна система, в Република България и в Румъния, последните две държави разполагат с достъп до Визовата информационна система за справки в режим само за четене за целите на:

а) разглеждането на заявления за визи за краткосрочно пребиваване, които се издават от България и Румъния съгласно националното им право;

б) вземането на решения във връзка с тези заявления, включително решението дали да се анулира, отмени, удължи или съкрати срокът на валидност на визите, издадени в съответствие с относимите им национални разпоредби.

Съгласно Решение (ЕС) 2024/210 на Съвета на ЕС от 30 декември 2023 година относно пълното прилагане на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген в Република България и в Румъния, от 31 март 2024 г. проверките на лица на вътрешните въздушни и морски граници със и между България и Румъния се премахват и разпоредбите на достиженията на правото от Шенген се прилагат за България и за Румъния както помежду им, така и в отношенията им с Кралство Белгия, Чешката република, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Естония, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Република Хърватия, Италианската република, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Унгария, Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Република Словения, Словашката република, Република Финландия и Кралство Швеция, както и с Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария.

Трябва да се вземе предвид фактът, че националните визи за краткосрочно пребиваване, издадени от България и Румъния преди 31 март 2024 г., остават валидни за срока им на валидност и за целите на транзитното преминаване през територията на други държави членки или планирания престой на тяхна територия, ненадвишаващ 90 дни в рамките на период от 180 дни, доколкото тези държави признават такива визи за краткосрочно пребиваване за посочените цели, в съответствие с Решение № 565/2014/ЕС.

КЗЛД ИЗВЪРШИ ПРОВЕРКА НА КОНСУЛСКАТА СЛУЖБА КЪМ ГЕНЕРАЛНО КОНСУЛСТВО В ИСТАНБУЛ

Във връзка със започване издаването на Шенгенска виза от Република България и в съответствие със задълженията на Комисията за защита на личните данни за регулярно осъществяван надзор на Шенгенската информационна система (ШИС) и Визовата информационна система (ВИС), Надзорният орган извърши проверка на Консулска служба към Генерално консулство в гр. Истанбул, с цел проверка спазване на правилата за обработване на лични данни във Визовата информационна система.

КЗЛД И НАЦИОНАЛНИЯТ СЪЮЗ НА ТРУДОВО-ПРОИЗВОДИТЕЛНИТЕ КООПЕРАЦИИ СКЛЮЧИХА МЕМОРАНДУМ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

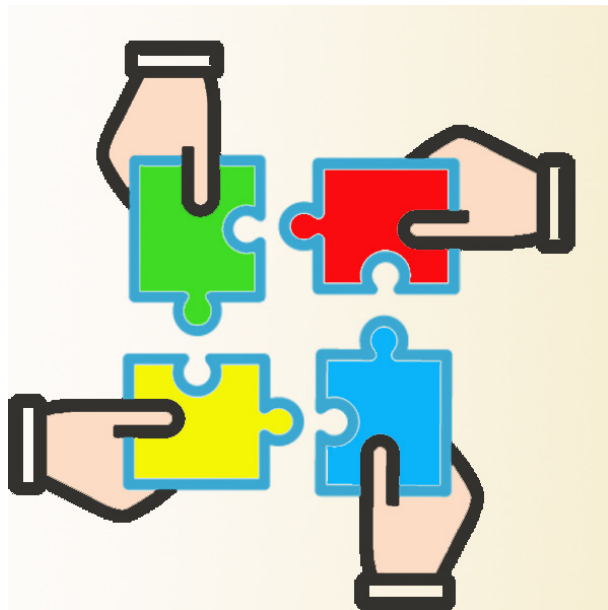
На 28 март 2024 г. в гр. София се сключи Меморандум за сътрудничество между Комисията за защита на личните данни и Националния съюз на трудово-производителните кооперации (НС на ТПК) на Република България. Документът бе подписан от ръководителите на двата органа – Венцислав Караджов, председател на КЗЛД и доц. д.н. Владислав Лазаров, председател на НС на ТПК.

Отчитайки общите интереси и приложно поле на работа, председателите на двата органа изразиха желание за сътрудничество и договориха обмен на експертен опит, изготвяне на подходящи форми за насърчаване на партньорството и представяне на резултатите от него, както и създаване на работни групи с участие на общи екипи в разработване на проекти, включително и такива по програмите на ЕС. Меморандумът предвижда съвместно участие в изследователски проекти, проучвания, конференции, семинари и други инициативи.

С подписването на Меморандума двете страни се ангажират да защитават взаимните си интереси по него и да гарантират добросъвестно и цялостно изпълнението на договореностите, както и на конкретни договори за партньорство, сключени въз основа на това споразумение. Меморандумът за сътрудничество бе подписан за срок от пет години.

КЗЛД УЧАСТВА В РАМКАТА ЗА КООРДИНИРАНО ПРАВОПРИЛАГАНЕ ЗА 2024 Г.

Европейският комитет по защита на данните стартира действията по изпълнение на Рамката за координирано правоприлагане за 2024 г. Това е третата годишна инициатива, чийто цели включват сътрудничество между органите за защита на данните, членове на ЕКЗД. Тема на тазгодишното проучване е упражняване правото на достъп до лични данни. Изборът ѝ е свързан с факта, че то е едно от най-често упражняваните права от субектите на данни, както и едно от правата, за които органите за защита на данните получават много жалби. Това право дава възможност на физическите лица да проверяват дали организациите обработват личните им данни в съответствие с изискванията на законодателството. Освен това то често дава възможност за упражняване на другите права за защита на данните, като например правото на коригиране и изтриване.

Комисията за защита на личните данни се присъединява към инициативата, заедно с други европейски регулатори в рамките на координираното правоприлагане, за да проучи до каква степен администраторите спазват разпоредбите на законодателството, свързани с упражняване правото на достъп. КЗЛД публикува [анкета](#) български език до администраторите и обработващите лични данни в публичния и в частния сектор. Целта на проучването е запознаване с действията и тенденциите в прилагането на [чл. 15 от ОРЗД](#) (Право на достъп на субекта на данните).

Анкетата се попълва **анонимно и доброволно** от администратори чрез онлайн системата „EUSurvey“ **в периода 1 април – 30 юни 2024 г.** Тя няма да се използва за събиране на лични данни, нито за осъществяване на надзорна и контролна дейност.

Анализирането се извършва с цел по-добро общо разбиране на средата и възможност за подпомагане на организациите да прилагат на практика правото на достъп и за упражняването на правата на физическите лица. Резултатите от това координирано действие ще бъдат обобщени, за да се получи широк преглед и да се даде възможност за специфичен мониторинг на ниво ЕС и ЕИП. Накрая, след приключване на действията, Европейският комитет по защита на данните ще публикува доклад за резултатите от всички участващи държави.

Публична информация за инициативата и публикациите на участващите надзорни органи можете да видите на сайта на Европейския комитет по защита на данните. [CEF 2024: Launch of coordinated enforcement on the right of access | European Data Protection Board \(europa.eu\)](#).

Забележка: Системата „EUSurvey“ се поддържа от Европейската комисия. Политиката за обработване на лични данни и бисквитки можете да достъпите на следните линкове: [Privacy notice](#) / [Cookies](#).

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ КОМИТЕТ ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ ПО МОДЕЛА “PAY OR OKAY”

На 17 април Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) публикува [Становище 08/24 относно валидността на съгласието в контекста на платежните модели, установени от големи онлайн платформи](#). Становището е прието на последното пленарно заседание на ЕКЗД след отправено искане по член 64, пар. 2 от Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД, GDPR) от страна на нидерландските, норвежките и хамбургските органи по защита на данните.

В становището се разглежда валидността на съгласието за обработване на лични данни за целите на поведенческата реклама в контекста на моделите „съгласие или заплащане (“Pay or okay”), използвани от големите онлайн платформи.

Председателят на ЕКЗД Ану Талус заяви: *„Онлайн платформите следва да предоставят на потребителите реален избор, когато използват модели на „съгласие или заплащане“. Моделите, които имаме днес, обикновено изискват от хората или да дават всичките си данни, или да плащат. В резултат на това повечето потребители се съгласяват с обработването, за да използват дадена услуга, и те не разбират пълните последици от своя избор... Администраторите следва да се грижат по всяко време, за да избегнат превръщането на основното право на защита на данните в характеристика, на която физическите лица трябва да плащат, за да се ползват. Отделните лица следва да бъдат напълно осведомени за стойността и последиците от техния избор.“*

ЕКЗД счита, че големите онлайн платформи не биха могли да се съобразят с изискванията за валидно съгласие при прилагане на моделите „съгласие или плащане“, ако предоставят на потребителите избор само между съгласие за обработване на лични данни за целите на поведенческа реклама и заплащане на такса. При разработването на алтернативи, големите онлайн платформи трябва да обмислят възможността да предоставят на потребителите си „еквивалентна алтернатива“, която да не изисква плащане на такса. В случай че администраторите решат да въведат такса за достъп до тази „еквивалентна алтернатива“, трябва да обърнат сериозно внимание на предлагането на допълнителна алтернатива. Последната следва да бъде лишена от поведенческа реклама, като например форма на реклама, която използва по-малко или никакви лични данни. Този аспект е от особено значение при оценката на валидното съгласие, съобразно Общия регламент за защита на данните (ОРЗД).

ЕКЗД подчертава, че получаването на съгласие не освобождава администратора от спазване на всички принципи, посочени в член 5 от ОРЗД, като например ограничаване в рамките на целта, свеждане до минимум на данните и справедливост. Освен това големите онлайн платформи следва също така да обмислят спазването на принципите на необходимост и пропорционалност и са отговорни да докажат, че обработването им като цяло е в съответствие с ОРЗД.

По отношение на необходимостта съгласието да бъде свободно, следва да се вземат предвид следните критерии: условност, вреда, дисбаланс на властта и детайлност. ЕКЗД например посочва, че начисляваните такси не могат да накарат физическите лица да се чувстват принудени да дадат съгласието си. Администраторите следва да преценяват за всеки отделен случай както дали таксата изобщо е подходяща, така и какъв размер е подходящ при дадените обстоятелства. Големите онлайн платформи следва също така да обмислят дали решението да не даде съгласие може да доведе до отрицателни последици за лицето, като например прекратяване на достъпа му до съществена услуга, липса на достъп до професионални мрежи или риск от загуба на съдържание или връзки. ЕКЗД отбелязва, че е вероятно да възникнат отрицателни последици, когато големите онлайн платформи използват модел на съгласие или заплащане, за да получат съгласие за обработването.

Администраторите трябва също така да оценяват за всеки отделен случай дали е налице дисбаланс на правомощията между физическото лице и администратора. Факторите, които трябва

да бъдат оценени, включват позицията на големите онлайн платформи на пазара, степента, в която физическото лице разчита на услугата и основната аудитория на услугата. Освен това ЕКЗД предоставя елементи за оценка на критериите за информирано, конкретно и недвусмислено съгласие, което големите онлайн платформи следва да вземат предвид при прилагането на моделите на съгласие или заплащане.

В допълнение към становището ЕКЗД ще изготви и насоки относно моделите на съгласие или заплащане с по-широк обхват.

ЗАСЕДАНИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ КОМИТЕТ ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

European Data Protection Board

На състоялото се на **14 март 2024 г.** заседание на ЕКЗД при [Становище относно понятието „основно място на установяване на администратор“](#) и [относно критериите за прилагане на механизма „обслужване на едно гише“](#). В становището се изяснява понятието „основно място на установяване“ на администратора в ЕС, по-специално в случаите, когато решенията относно

обработването се вземат извън ЕС. В своето становище ЕКЗД счита, че „мястото на централното управление“ на администратора в ЕС може да се счита за основно място на стопанска дейност, само ако то взема решенията относно целите и средствата за обработване на лични данни и ако има правомощия да осигури изпълнението на тези решения. Освен това ЕКЗД обяснява, че механизмът „обслужване на едно гише“ може да се прилага само ако има доказателства, че едно от местата на установяване на администратора в Съюза взема решенията относно целите и средствата за съответните операции по обработване и има правомощия да изисква изпълнението на тези решения. Това означава, че когато решенията за целите и средствата на обработването се вземат извън ЕС, не следва да има основно място установяване на администратора в Съюза и следователно механизмът „обслужване на едно гише“ не следва да се прилага. Настоящото становище е последното от поредицата конкретни действия, предприети от ЕКЗД след [Изявлението му от Виена](#) относно трансграничното правоприлагане, чиято цел е да се рационализира правоприлагането и сътрудничеството между органите за защита на данните.

На същото заседание ЕКЗД при [Становище относно законодателните промени във връзка с предложението за регламент за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца](#). Изявлението следва [Съвместното становище на ЕНОЗД и ЕКЗД](#) относно Предложението за регламент на Европейската комисия и се съсредоточава върху последните законодателни промени, по-специално позицията на Европейския парламент от ноември 2023 г.

На заседанието, състояло се на **16-17 април 2024 г.**, ЕКЗД при [становище „Consent or pay“ \(„Съгласи се или плати“\)](#). Становището разглежда валидността на съгласието за обработване на лични данни за целите на поведенческата реклама в контекста на моделите „Consent or pay“ („Съгласи се или плати“), прилагани от големи онлайн платформи. ЕКЗД счита, че предлагането само на платена алтернатива на услуги, които включват обработване на лични данни за целите на поведенческата реклама, не следва да бъде стандартният начин за действие на администраторите. Когато разработват алтернативи, големите онлайн платформи следва да обмислят възможността да предоставят на физическите лица „равностойна алтернатива“, която не е свързана със заплащане на такса. Ако администраторите решат да събират такса за достъп до „равностойна алтернатива“, те следва да обмислят значително предлагането на допълнителна алтернатива. Тази безплатна алтернатива следва да бъде без поведенческа реклама, например с форма на реклама, включваща обработване на по-малко

или никакви лични данни. Това е особено важен фактор при оценката на валидното съгласие съгласно ОРЗД. Големите онлайн платформи следва да преценяват дали решението да **не се даде съгласие** може да доведе до негативни последици за физическото лице, като например изключване от значима услуга, липса на достъп до професионални мрежи или риск от загуба на съдържание или връзки.

ЕКЗД ще разработи насоки относно моделите „Съгласи се или плати“ с по-широк обхват и ще се ангажира със заинтересованите страни по тези предстоящи насоки.

По време на последното си пленарно заседание ЕКЗД прие [Стратегията си за периода 2024-2027 г.](#) В стратегията са изложени приоритетите на ЕКЗД, групирани около четири стълба, както и ключови действия по всеки стълб, които да спомогнат за постигането на тези цели (Засилване на хармонизацията и насърчаване на изпълнението, укрепване на общата култура на правоприлагане и ефективно сътрудничество, гарантиране на защитата на данните в развиващата се цифрова и междурегулаторна среда и Принос към глобалния диалог за защита на данните). Нов аспект на стратегията е акцентът върху взаимодействието с новата регулаторна цифрова рамка. Новите закони в областта на цифровите технологии, като например Закона за цифровите пазари или Закона за цифровите услуги оказват въздействие върху защитата на данните и неприкосновеността на личния живот. ЕКЗД ще работи за засилване на сътрудничеството с други регулаторни органи с оглед на включването на правото на защита на данните в цялостната регулаторна архитектура. Освен това ЕКЗД ще продължи да обръща специално внимание на предизвикателствата, породени от новите технологии, като например изкуствения интелект.

Освен това във връзка с [Рамката за защита на личните данни между ЕС и САЩ](#) (Рамката), ЕКЗД прие процедурен правилник, информационна бележка за обществеността и образци на формуляри за жалби, за да улесни прилагането на механизмите за правна защита съгласно Рамката за защита на личните данни. Документите на ЕКЗД са свързани с два механизма за правна защита по Рамката, създадени за разглеждане на жалби от физически лица от ЕС. Механизмите за правна защита разглеждат само жалби, свързани със съответната им компетентност - национална сигурност или търговски цели - и само за данни, предадени след 10 юли 2023 г.

На **23 април 2024 г.** Европейският комитет за защита на данните представи своя [годишен отчет за 2023 г.](#) В доклада се прави преглед на работата, извършена от ЕКЗД през предходната година, и се отразяват важни етапи, като приемането на две решения със задължителен характер (Ирландският надзорен орган наложи **1.2 млрд. евро** глоба на [Meta Ireland Limited заради нерегламентиран трансфер на лични данни на европейски потребители в САЩ](#) и 345 мил. евро глоба срещу [TikTok Technology Limited свързани с обработката на лични данни на деца](#) след решения със задължителен характер на ЕКЗД).

ЕКЗД прие едно спешно решение със задължителен характер, с което се нарежда на Ирландския надзорен орган да предприеме крайни мерки по отношение на Meta Ireland Limited във връзка с обработването на лични данни за целите на поведенческата реклама.

Той също стартира на първия информационен проект: Ръководството на ЕКЗД за защита на данните за малките предприятия, както и второто координирано действие по правоприлагане на тема „Определяне и позиция на длъжностните лица за защита на данните“. ЕКЗД прие 37 становища, како и общо 11 насоки предоставящи важни общи тълкувания на законодателството за защита на данните и ключови правни принципи, които ще оформят цифровия пейзаж. Председателят на ЕКЗД Ану Талус заяви: „Поглеждайки назад към работата, извършена през изминалата година, с гордост представям този годишен отчет. 2023 г. беше още една трансформираща година за ЕКЗД, изпълнена със забележителни постижения. Изградихме впечатляващ сборник с насоки, създадохме нови методи за сътрудничество за органите за защита на данните и приехме важни решения със задължителен характер, които ще помогнат за оформянето на цифровите услуги. Работихме усилено и за повишаване на осведомеността за ОРЗД на европейско и международно равнище, така че физическите лица да познават правата си и да ги упражняват, а дружествата, дори и малките, да могат да разберат как да спазват законовите си задължения.“

ЗАСЕДАНИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ КОМИТЕТ НА КОНВЕНЦИЯ 108 НА СЪВЕТА НА ЕВРОПА

През март 2024 г. дистанционно се проведе 61-то заседание на Изпълнителното бюро на Консултативния комитет на Конвенция 108 на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на личните данни.

Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни, известна като Конвенция 108 е приета през 1981 от Съвета на Европа. Тя е първият правно обвързващ международен акт, приет в областта на защитата на личните данни. България е ратифицирала Конвенцията на 18 септември 2002 г.

След 7 години интензивна работа и преговори, на 18 май 2018 г., на 128-ото Заседание на Комитета на министрите на Съвета на Европа в Елсинор, Дания, бе приет Протокол за изменение на Конвенция 108. Изменението имаше за цел да модернизира Конвенция 108, за да се адаптира към предизвикателствата пред неприкосновеността, породени от новите информационни и комуникационни технологии и развитието на цифровото общество. Модернизирането на Конвенция 108 бе насочено към справяне със злоупотребите, които са основен проблем в съвременното общество, като осигури силна правна рамка за това. Протоколът засили механизмите за гарантиране на ефективното прилагане на Конвенцията. При промените в Конвенция 108 се запази нейният общ и технологично неутрален характер, както и съвместимостта с други правни инструменти. Това изменение подчерта и отворения характер на Конвенцията, която с оглед промените, има потенциал да бъде универсален стандарт за защита.

С разпоредбите на Протокола се въведе принципът на пропорционалност на намесата, а именно преследването на правомерна цел и постигането на справедлив баланс на интересите - публични и частни, а също така и на засегнатите права и свободи.

При приемането на Протокола за изменение на Конвенция 108 бе подчертано значението на бързото присъединяване на максимален брой страни, за да се улесни формирането на всеобхватен правен режим за защита на данните в рамките на модернизираната Конвенция.

На 11 септември 2019 г. Народното събрание ратифицира със закон Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни. Разпоредбите на Протокола са в съответствие с Конституцията, с българското законодателство, с международните задължения на Република България и с правото на Европейския съюз и не изискват мерки от законодателен характер с оглед на тяхното прилагане.

В рамките на проведеното през март 2024 г. заседание Изпълнителното бюро на Консултативния комитет се запозна с информацията, предоставена от секретариата относно подписването и ратифицирането на Протокола за изменение на Конвенция № 108, а именно: 46 подписа, от

които 31 ратификации. Бюрото приветства писмото на министъра на правосъдието и мира на Коста Рика, в което се потвърждава ангажираността на правителството с процеса на присъединяване.

На заседанието беше обсъден и образец на договорни клаузи за трансгранични потоци от лични данни. Постигнато бе съгласие за допълнително изменение на текста с оглед финализирането му и приемането му на пленарно заседание на през юни 2024 г.

Беше постигнато съгласие и за допълнително изменение на текста на чл. 11 от Конвенцията, което ще се осъществи на следващо заседание, след събиране и разглеждане на писмени бележки.

Постави се въпросът и за обработване на лични данни в рамките на гласуването и изборите, като по това направление се постигна съгласие за допълнително изменение на текста. В тази връзка беше разгледан проектът на Насоки за защита на физическите лица при обработването на лични данни за целите на регистрацията и удостоверяването на автентичността на гласоподавателите.

Бюрото приветства финализирането на текста на Рамковата конвенция за изкуствения интелект, правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава в рамките на Комитета по изкуствен интелект и поздравя преговарящите за резултата.

ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА КООРДИНИРАН НАДЗОР

На 19 и 20 март 2024 г. в гр. Брюксел, Кралство Белгия, се проведе дванадесетото заседание на Комитета за координиран надзор (ККН). Участие взеха 27 органа по защита на данните на държави от Европейския съюз (ЕС) и Европейското икономическо пространство (ЕИП).

ККН е създаден в рамките на Европейския комитет за защита на данните (ЕКЗД) и представлява структура, чиято

основна цел е да осигури координиран надзор над широкомащабните информационни системи, функциониращи на територията на ЕС, които се използват от органи, служби и агенции на ЕС в съответствие с член 62 от Регламент (ЕС) 2018/1725 или с друг правен акт на ЕС за създаване на конкретната система. В рамките на своята цел да осигури координиран надзор на широкомащабните системи и институции на ЕС, ККН: Обменя определена информация с институциите; подпомага надзорните органи при извършване на одити и проверки; изготвя хармонизирани предложения за решения на проблемите и др.

Втората част от дневния ред на заседанието беше посветена на надзор върху обработването на данни от Европол относно лицево разпознаване за целите на чл. 18, пар. 2, б. „а“ от [Регламент \(ЕС\) 2016/794](#). Представителите на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) изразиха становището си относно искане за предварителна консултация от Европол относно решения за лицево разпознаване. Специален акцент бе поставен върху член 30, параграф 2 от [Регламент \(ЕС\) 2016/794](#), който наскоро беше изменен с [Регламент \(ЕС\) 2022/991](#), за да включи „биометрични данни с цел уникално идентифициране на физическо лице“. Според ЕНОЗД това допълнение е ясно насочено към прилагането на лицево разпознаване от Европол и поради това счита, че член 30, пар. 2 от [Регламент \(ЕС\) 2016/794](#) трябва да се прилага стриктно към предложената операция по обработване.

За да прецени дали условията за строга необходимост и пропорционалност са изпълнени в предложеното решение за лицево разпознаване, ЕНОЗД е разгледал както различните цели, за които данните ще бъдат обработвани, така и техническите условия, при които те ще се съхраняват и анализират в рамките на това решение. И двата фактора играят решаваща роля за заключението дали обработването се извършва по начин, който може да се счита за строго необходим и пропорционален.

Препоръките на ЕНОЗД към Европол се свеждат до следното:

- Преди всяка обработка на портретни снимки за целите на чл. 18, пар. 2, б. „а“, като се използва предложеното решение за лицево разпознаване, е необходимо да се посочи конкретно

описание на предложеното изпълнение на всяка от тези две цели, както и да се извърши оценка на необходимостта и пропорционалността на предложеното обработване за всяка от целите. С оглед изискванията за отчетност на Европол, тази оценка трябва да бъде документирана.

- Необходимо е Европол да определи категориите лица, за които ще се използва лицево разпознаване, както и да предостави кратки случаи на използване, обосноваващи неговото прилагане.

- Европол следва да прилага пилотен подход при обработката на портретни снимки чрез новия инструмент за лицево разпознаване, за да се гарантира, че обработването на портретни снимки като специална категория лични данни съгласно член 30, параграф 2 от [Регламент \(ЕС\) 2016/794](#) остава строго пропорционално.

- Европол следва да предостави допълнителни доказателства за точността на алгоритъма за малолетни и непълнолетни лица на възраст под 12 години, преди да ги включи в системата за лицево разпознаване. В случай че Европол не може да предостави доказателства за потенциалната пристрастност на системата за тези ненавършили пълнолетие лица, обработването на непълнолетни лица на възраст под 12 години следва да бъде изключено от системата.

- Необходимо е Европол да определи и приложи план за мигриране на портретните снимки към новата система, следвайки същите стандарти за качество.

- Препоръчително е Европол да гарантира възможно най-бързото заличаване на снимки, за да се намали възможността за последващото им обработване, след като вече са маркирани за заличаване.

Срокът за изпълнение на отправените препоръки изтича през месец май 2024 г.

На заседанието бяха обсъдени още разпоредбите на чл. 44, пар. 4 и чл. 47 от [Регламент \(ЕС\) 2016/794](#) относно изисквания към ЕНОЗД и националните надзорни органи в случай на подаване на жалби срещу Европол. Във връзка с необходимостта от тясно сътрудничество между ЕНОЗД, Европол и националните надзорни органи, последните следва да наблюдават законосъобразността на личните данни, предоставени от държавите членки на Европол, докато ЕНОЗД следва да наблюдава законосъобразността на обработването на данни, извършвано от Европол. Когато разследва жалби срещу Европол, отнасящи се до лични данни, предоставени от държава членка, ЕНОЗД изпраща официално писмо за сътрудничество до съответния надзорен орган.

В резултат на обсъжданията единодушно бе взето решение да се разработи меморандум (или добри практики) за координацията между ЕНОЗД и надзорните органи, за да се спази 3-месечният срок за отговор.

ЕНОЗД НАЛОЖИ КОРЕКТИВНИ МЕРКИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА НАРУШЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТ 2018/1725

Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) установи, че Европейската комисия (Комисията) е нарушила няколко ключови разпоредби на Регламент (ЕС) 2018/1725 - законодателството на ЕС относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни.

Комисията, в качеството ѝ на администратор на данни, не е предоставила подходящи гаранции, че личните данни, предавани извън ЕС/ЕИП, се ползват с адекватното ниво на защита, каквото е гарантирано на територията на Съюза. Допълнително, в договора си с Microsoft, Комисията не е уточнила в достатъчна степен какви видове лични данни следва да се събират и за какви цели се обработват при използването на софтуера „Microsoft 365“.

Поради това, ЕНОЗД разпореди на Комисията, считано от 9 декември 2024 г., да спре всички потоци от данни, произтичащи от използването на „Microsoft 365“ към Microsoft и към неговите филиали и подизпълнители, намиращи се в държави извън ЕС/ЕИП, които не са обхванати от решения за адекватно ниво на защита на личните данни.

В допълнение, ЕНОЗД нареди на Комисията да приведе операциите по обработване, произтичащи от използването на Microsoft 365, в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725.

ЕНОЗД взема предвид необходимостта да не се компрометира способността на Комисията да изпълнява задачите си в обществен интерес или да упражнява официални правомощия и е предвидил достатъчно време за Комисията да изпълни наложените корективи мерки.

Комисията трябва да докаже, че е изпълнила и двете заповеди до 9 декември 2024 г.

Wojciech Wiewiórowski (ЕНОЗД), заяви: „Отговорност е на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС (ЕИП) да гарантират, че всяко обработване на лични данни извън и в рамките на ЕС/ЕИП, включително при използването на облачни услуги, е придружено от надеждни гаранции и мерки за защита на данните. Това е наложително, за да се гарантира, че информацията на физическите лица е защитена, както налага Регламент (ЕС) 2018/1725, когато данните се обработват от институции, органи, служби и агенции на ЕС или се извършва от тяхно име.“

ПРЕДСТАВЕН Е НАПРЕДЪКЪТ НА БЪЛГАРИЯ В ПРОЦЕСА ПО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ОИСР

В началото на април 2024 г. се проведе 93-ата сесия на Комитета на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) по политиката в областта на цифровата икономика.

Сесията бе свързана с представянето на Техническия доклад на ОИСР, който отразява напредъка на България в областта на цифровата икономика. Министърът на иновациите и растежа представи визията на България, която предвижда страната ни да се утвърди като иновационен център и високотехнологичен лидер в региона. Цели се насърчаване на иновациите и технологичния напредък, създаване на добри условия за стартиращи фирми, инвестиране в научноизследователска и развойна дейност и прилагане на модел за отворени иновации между партньори, развитието на секторите за киберсигурност в посока създаване на интегрирана национална система за киберсигурност, разработване на екипи за реагиране на киберинциденти в различните сектори, изграждане на защитена кибер среда за различни предприятия и организации и насърчаване на обученията за кибер хигиена в цифровата икономика.

Комисията за защита на личните данни участва активно в дейностите на Организацията по линия на развитието на защитата на личните данни, като отчита съвременните предизвикателства, възникващи в резултат на постигнатите цели на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и членството на Република България в ОИСР.

КЗЛД ЗАПОЧНА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТ ОРWНІ, ФИНАНСИРАН ОТ ЕС

Съвместно с Асоциацията „Прозрачност без граници“ на Испания, Центъра за изследване на демокрацията, Асоциацията LiBERA, надзорният орган за борба с корупцията на Италия, университетът в Пиза и службата за борба с измамите в Каталуния, Комисията за защита на личните данни участва в проектно предложение със заглавие „ОРWНІ – Open the whistle: Protecting whistleblowers through transparency, cooperation and open government strategies“ по програма „Граждани, равенство, права и ценности“ на ЕК. Водещ партньор на проектния консорциум е Асоциацията „Прозрачност без граници“ на Испания. Общият бюджет на проекта е 622 376,20 евро. Проектното предложение е одобрено и предложено за финансиране от Европейската комисия в началото на 2024 г., като същинските дейности по изпълнението му започват от началото на март 2024 г.

Проектът ОРWНІ се основава на подход на сътрудничество между организациите на гражданското общество, академичните среди и компетентните органи в три държави (Испания, Италия и България), които споделят редица важни предизвикателства пред защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности. В този контекст проектът ще разработи холистичен и приобщаващ подход, основан на три стълба „Три Т“, за да насърчи култура на защитено подаване от страна на сигнализиращите за нередности и да създаде среда за защитено докладване и информиране за нарушения на правото на ЕС и други нарушения чрез набор от иновативни инструменти, обучение и практически механизми за осигуряване на прозрачност.

ДЕН НА ЕВРОПА. ДЕН НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ В ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Всяка година на 9 май отбелязваме мира и единството в Европа чрез Деня на Европа. На тази дата се отбелязва годишнината от подписването на историческата Декларация на Шуман от 9 май 1950 г., с която се създава Европейската общност за въглища и стомана - многонационална структура,

която в крайна сметка ще се превърне в Европейския съюз, какъвто го познаваме днес. По традиция институциите на ЕС и местните служби на ЕС в целия ЕС отварят вратите си за обществеността всяка година в първата събота след Деня на Европа.

Тази година събитието ще се проведе в събота, 4 май, предвид предстоящите европейски избори на 6-9 юни.

Институциите на ЕС ви канят на широк спектър от онлайн дейности и дейности на място в държавите - членки на ЕС, както и в седалищата на институциите на ЕС в Брюксел, Люксембург и Страсбург.

Повече информация за програмите на институциите можете да видите тук: https://europeday.europa.eu/index_en.

РАБОТНА ГРУПА „ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ“ (DAPIX) КЪМ СЪВЕТА НА ЕС

Работна група „Защита на данните“ (DAPIX) към Съвета на ЕС разглежда законодателните предложения на Европейската комисия в нейната област на експертиза, свързани с прилагането на законодателството и политиките за обмен на информация и защита на лични данни в областта на правоприлагането, които се изпращат към Съвета на министрите. Работната група се състои от експерти от всяка държава – членка на ЕС, и се председателства от делегата на държавата, която изпълнява ротационното шестмесечно председателство на Съвета по правосъдие и вътрешни работи (ПВР).

Към настоящия момент, работната група обсъжда предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на допълнителни процедурни правила във връзка с изпълнението на Регламент (ЕС) 2016/679.

Пълноценното прилагане на правилата на ЕС за защита на данните е необходимото условие за гарантиране на ефективната защита на правото на защита на личните данни, което е залегнало както в Хартата на основните права на Европейския съюз, така и в Договора за функционирането на Европейския съюз. Това се гарантира посредством действията, предприемани от независимите надзорни органи по защита на данните, които са натоварени със задачата да осъществяват прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на личните данни) след влизането му в сила през 2018 г. Основен инструмент в тази насока е механизмът за „обслужване на едно гише“, което който помага за сътрудничеството между надзорните органи при разглеждането на случаи, които имат международен характер.

За да може това сътрудничество да бъде по-ефективно, са необходими ясно разписани правила, които да оптимизират целия процес, като се вземе предвид, че на национално ниво процесуалните законодателства са различни във всяка една държава членка, което може да доведе до различни интерпретации на нормите на Общия регламент. Именно това обуславя нуждата от приемането на нормативен акт, който да въведе единни превила в тази насока, в лицето на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на допълнителни процедурни правила във връзка с изпълнението на Регламент (ЕС) 2016/679.

Основаната цел на предложението е да насърчи прилагането на правилата за защита на личните данни, като в същото време да допълни Общия регламент, да конкретизира процедурните правила, да рационализира механизмите за сътрудничество и разрешаване на спорове, както и да хармонизира правата, които имат страните в рамките на едно трансгранично производство.

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ

СТАТИСТИКА И АНАЛИЗ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ЗА ПЕРИОДА МАРТ-АПРИЛ 2024 Г.

На основание чл. 58, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета, през месеците март и април 2024 г. са извършени общо 45 проверки – 16 след постъпили в КЗЛД сигнали и 29 след решение на КЗЛД.

Разгледани са 62 искания, включително различни запитвания по актуални въпроси, относно защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни. По подадените сигнали, за изясняване на факти и обстоятелства са изисквани становища от съответните администратори на лични данни във връзка с твърденията за нарушения на законодателството в областта за защита на личните данни. На всички податели са изпратени съответните отговори за предприетите действия и резултати, а когато е необходимо са изпращани и на съответните органи или институции, за отношение по компетентност.

Във връзка с констатации, че с определени операции по обработване на лични данни са нарушени разпоредби на регламента, за отчетния период КЗЛД е упражнила корективни правомощия по чл. 58, § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679, като на съответните администратори на лични данни са издадени 135 Разпореждания, отправени са 2 Предупреждения, 1 Официално предупреждения, наложени са 2 Административни наказания, съставен е 1 Акт за установяване на административно нарушение и издадено 1 Наказателно постановление.

СТАНОВИЩА НА КЗЛД

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ рег. № ПНМД-17-5/2024 г. гр. София, 25.01.2024 г.

ОТНОСНО: *Искане на общински съветник от Общинския съвет Т. за предоставяне на списък, съдържащ трите имена на гражданите с регистриран настоящ адрес в населените места на община Т.*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов и Веселин Целков, на заседание, проведено на 24.01.2024 г., разгледа писмо с вх. № ПНМД-17-5/05.01.2024 г. от кмета на община Т. по повод постъпила в Общинска администрация Т. молба от г-н А. – общински съветник в Общински съвет Т. С молбата си общинският съветник желае да му бъде предоставена информация: ***списък, съдържащ трите имена на гражданите, които имат регистриран настоящ адрес в населените места на територията на община Т.***

В молбата си, господин А. пише, че има информация за гражданите с постоянен адрес в община Т. от публично достъпните предварителни изборителни списъци от последните избори (Местни избори 29.10.2023 г.), публикувани на интернет страницата на Община Т., в изпълнение на разпоредбата на чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Изборния кодекс. Общинският съветник изтъква, че за да изпълни задължението си, съгласно чл. 36, ал. 1, т. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) „*да поддържа връзки с избирателите и да ги информира за дейността и решенията на общинския съвет*“, му е необходим списък, идентифициращ избирателите в населените места с трите им имена.

По повод на искането от общинския съветник, кметът на община Т. посочва, че в действащото законодателство, както и в установената практика, са налични множество начини за осъществяване на контакти между политиките и избирателите. Приемни дни или часове, офиси, в които да се провеждат тези приемни дни или часове, изнесени приемни офиси, допитвания, срещи, онлайн методи и т.н. В нито един нормативен акт не е предвидено политикът да посещава избирателите си по предварително подадени адреси, още по-малко по настоящи адреси. В действителност е записано в закона, че общинският съветник е длъжен да поддържа връзки с избирателите си, но никъде не е посочено, че това трябва да става по адресите на избирателите. На следващо място, избирателят не е законодателно задължен да се вижда с определен политик. При проявено желание от страна на избирателят, същият може да посети политика в приемен ден или час. Кметът изразява притеснение и намира за неприемливо политик да посещава избирателите си по домовете, без да бъде поканен за това.

С оглед така изразените притеснения и във връзка със защитата на личните данни, както и правата на гражданите, кметът на община Т. се обръща към КЗЛД с молба за изразяване на становище дали на общинския съветник следва да бъдат предоставени исканите лични данни.

Към писмото на кмета на община Т. е приложено копие от молбата на г-н А. с вх. № П02-272/21.12.2023 г. Видно от нейния текст, общинският съветник иска да му бъдат предоставени: „*списък по населени места на гражданите на община Т. само с настоящ адрес в община Т. Т.е. трите имена на гражданите, които имат настоящ адрес в община Т. и без постоянен адрес в община Т.*“. По-нататък общинският съветник посочва, че иска да разбере „*във всяко населено място кои са избирателите (т.е. хората с постоянен и хората с настоящ адрес)*“.

Правен анализ:

Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД), е нормативният акт, определящ правилата, свързани със защитата на физическите лица при обработването на личните им данни и относно свободното движение на тези данни.

Съгласно чл. 4, т. 7) от Регламент (ЕС) 2016/679 „администратор на лични данни“ означава физическо или юридическо лице, публичен орган, агенция или друга структура, която сама или съвместно с други определя целите и средствата за обработването на лични данни; когато целите и средствата за това обработване се определят от правото на Съюза или правото на държава членка, администраторът или специалните критерии за неговото определяне могат да бъдат установени в правото на Съюза или в правото на държава членка.

Следователно, всяко лице (физически, юридическо или др.), което започне обработването на лични данни, придобива *ex lege* качеството „администратор на лични данни“ и следва да спазва изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679. В този контекст следва да се разглежда и обработването на лични данни от избирателните списъци.

Съгласно чл. 42 от Изборния кодекс (ИК) избирателните списъци (съставени по постоянен адрес – чл. 24, ал. 2 от ИК), включително част I и част II, се публикуват на интернет страницата на съответната община и съдържат имената на избирателя и номера и адреса на избирателната секция. Избирателните списъци се публикуват в определени срокове преди изборния ден съобразно вида на изборите.

Целта на обявяването и публикуването на избирателните списъци е кметът на съответната община да осигури възможност всеки избирател – български или чужд гражданин, да може да прави справка в избирателния списък по единен граждански номер/личен номер, включително на безплатен телефонен номер. Избирателните списъци имат важно значение и се създават за целите на законосъобразното провеждане на изборния процес, включително за упражняването на избирателите права от страна на гражданите. ИК не дефинира други цели за обработване на личните данни, съдържащи се в тях, освен за целите на изборния процес.

По отношение законосъобразните условия, при които се допуска обработването на лични данни, се прилагат разпоредбите на чл. 6, пар. 1 от ОРЗД, според който обработването е законосъобразно, когато е налице поне едно от изчерпателно изброените и дадени алтернативно условия за допустимост на обработването. Наред с това, обработването на данни следва да се извършва при спазването на основните принципи, прогласени в чл. 5 от същия регламент, включително, но не само, принципите за законосъобразност, необходимост, пропорционалност, ограничаване на целите и обработването на минимален обем от лични данни. Особено внимание трябва да се обърне на изискването за отчетност, като основен принцип и отговорност на администратора, според който администраторът на лични данни трябва да обработва данните в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и да е в състояние да го докаже.

Въпреки публичното оповестяване обаче, личните данни от избирателните списъци **не следва** да са обект на последващо обработване за други цели, тъй като липсва съгласието на съответните субекти на данни, включени в тях, и не съществува нормативен акт, който да регламентира такова обработване (арг. чл.6, пар. 4 от Регламент (ЕС) 2016/679). Такова обработване би било и несъвместимо с първоначалната цел, за която са обработвани въпросните лични данни на избирателите.

От друга страна, правоотношенията по повод на гражданската регистрация, както и реда за достъп до данните от нея, се уреждат със Закона за гражданската регистрация (ЗГР). Гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството, в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др. Гражданската регистрация на физическите лица в Република България се основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и

на данните в други актове, посочени в закон. Вписването в регистъра на населението се извършва в общините по постоянен адрес на физическите лица. В регистрите на актовете за гражданското състояние се вписват (в населеното място, в което е настъпило събитието) събитията раждане, брак и смърт за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България, като отговорността за гражданската регистрация на територията на конкретната община е на кмета на общината, съобразно разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗГР.

Регистрите за гражданското състояние и регистърът на населението се създават и поддържат от Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН), която е национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях (чл. 100 – 101 от ЗГР).

Предоставянето от страна на кмета на лични данни на физически лица, съдържащи се в ЕСГРАОН, представлява „обработване на лични данни”, което също следва да се извършва при наличие на правно основание (чл. 6, пар. 1 и/или чл. 9, пар. 2 от ОРЗД), при спазване на принципите за обработването на лични данни (чл. 5 от ОРЗД), както при изпълнение на останалите изисквания на ОРЗД. Нещо повече, при предоставянето на данни от ЕСГРАОН трябва да се вземат предвид и специалните изисквания на чл. 106, ал. 1 от ЗГР, според които данните от ЕСГРАОН се предоставят на:

1. българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси;
2. държавни органи и институции съобразно установените им със закон или с подзаконов нормативен акт правомощия;
3. български и чуждестранни юридически лица - въз основа на закон, акт на съдебната власт или разрешение на Комисията за защита на личните данни.

В конкретния случай, данни от ЕСГРАОН **не могат да се предоставят** на общинския съветник, както следва:

- По точка 1 – тъй като на физически лица се предоставят данни от значение за техни лични права и интереси, а в качеството си на общински съветник искателя не е физическо лице;
- По точка 2 – общинският съветник не изразява позицията на държавен орган или институция, включително съгласно чл. 33 от ЗМСМА не притежава право да обработва лични данни, включително в такива мащаби, като гражданите на една община, регистрирани по настоящ адрес;
- По точка 3 – общинският съветник не е юридическо лице (българско или чуждестранно), но дори и да беше такава, личните данни на избирателите не му се следват с оглед липсата на условие за законосъобразност и несъответствие с принципите по чл. 5 от ОРЗД.

За пълнота на изложението, в случай на наличие на данни за извършено престъпление против политическите права на гражданите и при определени обстоятелства, за целите на наказателното производство единствено компетентните органи по смисъла на чл. 42 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) биха могли да получат данни за трите имена на гражданите, които имат регистриран настоящ адрес в населените места на територията на община Т. По отношение защитата на личните данни в такива случаи се прилага режимът на Глава осма от ЗЗЛД, с която се транспонира *ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/680 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета* (т. нар. Полицейска директива).

По изложените по-горе съображения на общинския съветник може да бъде предоставена агрегирана информация под формата на статистически данни, относно броя на гражданите, които имат регистриран настоящ адрес, разпределени по населени места на територията на община Т. - т.е. информация, която не позволява идентифицирането на отделните субекти на данни. В тези случаи, законодателството за защита на личните данни не следва да се прилага.

Във връзка с това и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Кметът на Община Т. може да предостави на г-н А. – общински съветник в Общински съвет Т. обобщена справка с агрегирана информация под формата на статистически данни, относно броя на гражданите, които имат регистриран настоящ адрес, разпределени по населени места на територията на община Т. Липсва правно основание за предоставянето на лични данни за настоящия адрес на въпросните граждани.

По силата на чл. 36, ал. 1, т. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) общинският съветник има правна възможност, а не задължение „да поддържа връзки с избирателите и да ги информира за дейността и решенията на общинския съвет“. Тази правна възможност може да се реализира чрез други способи за комуникация с избирателите, като например – откриване на приемна, организиране на срещи, на които избирателите имат възможност да присъстват доброволно, в рамките на публични събития и т.н.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Веселин Целков /п/

**СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
рег. № ПНМД-01-39/2024 г.
гр. София, 10.04.2024 г.**

ОТНОСНО: *Обработване на лични данни, съдържащи се в подлежащи на обнародване в „Държавен вестник“ актове*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на свое редовно заседание, проведено на 10.04.2024 г., разгледа писмо с вх. № ПНМД-01-39/26.03.2024 г. от главния секретар на Народното събрание (НС). В писмото са посочени предпоставките за отпращане на искането, както следва:

На 08.03.2024 г. в НС е получено Разпореждане № 2516 от 07.03.2024 г., от Административен съд - София-град, първо отделение, 34 състав, във връзка с образувано адм. дело № 2407/24 г. по искова молба на П.З., съдържаща искане за осъждане на ответниците Върховен административен съд (ВАС) и

Народното събрание да премахнат безусловно личните му данни от Решение № 11214/16.11.2023 г. по адм. д. № 1245/2021 г. на ВАС, което е обнародвано в бр. 107 от 29.12.2023 г. на „Държавен вестник“ (съгласно Приложение № 1 към писмото, получено по-късно).

На 13.03.2024 г. на електронната поща на Редакцията на „Държавен вестник“ е постъпило писмо от ВАС, регистрирано с № ДВ-49-412-00-1/14.03.24 г. (Приложение № 2), с искане „публикуваният на официалната интернет страница на „Държавен вестник“ [/https://dv.parliament.bg/DVWeb/broeveList.faces/](https://dv.parliament.bg/DVWeb/broeveList.faces/) текст на обнародваното в бр. 107 от 29 декември 2023 г. Решение № 11214 от 16.11.2023 г. по административно дело № 1245/2021 г., да бъде изцяло заменен с приложения препис на решението със заличени лични данни на жалбоподателите“, на основание чл. 5, пар. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

В писмото се посочва, че в резултат на постъпилите разпореждане на АССГ и искане на ВАС, НС незабавно, на 08.03.2024 г., с писмо № АД-49-455-00242/08.03.2024 г., е изпълнило цитираното разпореждане, като на съда са представени данни относно основанието за обнародване на съдебното решение, с приложения, съгласно текста на писмото.

Във връзка с постъпилото разпореждане е свикана Комисия за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание, определена със Заповед № АД 95-005-121/05.06.2019 г., изм. със заповед № АД-050-05-156/31.07.2020 г. на главния секретар на Народното събрание, като резултатите от работата ѝ са отразени в Протокол № 01/08.03.2024 г. (Приложение № 3).

От Народното събрание информират, че при извършения преглед на съдържанието на обнародваното съдебно решение, комисията е установила, че в обнародвания акт се съдържат лични данни, представляващи три имена и адрес на жалбоподателя Я.Ш. и три имена, ЕГН, адрес, марка и модел на лек автомобил и № на свидетелство за управление на МПС на жалбоподателя П.З.

По-нататък в писмото се посочва, че при извършената съпоставка на текста на изпратеното за обнародване съдебно решение и публикувания текст, комисията установява тяхната пълна идентичност.

На основание разпореждане на председателя на Народното събрание от 14.03.2024 г. по докладна записка с № АД-49-455-00-242/14.03.2024 г., експертна комисия, определена със Заповед № 9-450-05-6714.03.2024 г. на председателя на Народното събрание, е извършила незабавно заличаване на личните данни от публикуваното в официалната интернет страница на „Държавен вестник“ / [/https://dv.parliament.bg/DVWeb/broeveList.faces](https://dv.parliament.bg/DVWeb/broeveList.faces) съдебно решение. Публикуваното в електронна форма съдебно решение е свалено от публичен достъп и на негово място е публикуван приложения към искането на ВАС текст, в който са заличени:

1. Личните данни на г-н П.З.: имена (частично), ЕГН, адрес (частично), марка и модел на лек автомобил, № на свидетелство за управление на моторно превозно средство.

2. Личните данни на г-н Я.Ш.: имена (частично) и адрес (частично).

Действията по заличаване са отразени в Протокол № 1 от 14.03.2024 г. от работата на експертната комисия (Приложение № 4).

Извършеното заличаване е вписано в Регистъра на унищожените документи (Приложение № 3 към чл. 16, ал. 4 от *Вътрешните правила за съхранение и унищожаване на лични данни на Народното събрание*).

На основание чл. 12, пар. 3 от Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД) и на основание чл. 17, ал. 3 от *Вътрешните правила за упражняване на права на субектите на данни*, утвърдени със заповед № АД-950-09-11/12.03.2019 г. на председателя на Народното събрание, на субектите на данни са изпратени уведомления с информация за предприетите

от Народното събрание действия във връзка с упражнените от тях права.

За смекчаване на негативните последици за субектите на данни и на основание чл. 17, пар. 2 от ОРЗД, Народното събрание предприема стъпки за уведомяване на други администратори за извършеното заличаване, както и за изтриване от тези администратори на всички връзки и копия до личните данни.

Във връзка с постъпилото на 13.03.2024 г. искане на ВАС с № 50-77/13.03.2024 г. отново е свикана Комисията за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание, определена със Заповед № АД 95-005-121/05.06.2019 г., изм. със заповед № АД-050-05-156/31.07.2020 г. на главния секретар на Народното събрание, като резултатите от работата и са отразени в Протокол № 02/15.03.2024 г. (Приложение № 5).

От Народното събрание посочват в писмото, че в резултат от работата на комисията, са направени следните изводи:

Нарушението е извършено в периода от 29.12.2023 г. до 14.03.2024 г.

Установен е видът на нарушение на личните данни, което се изразява в нарушение на поверителността на личните данни чрез тяхното разкриване.

В резултат на извършената проверка е установено засягане на 2 файла с лични данни на 2 лица. Видовете лични данни засегнати от нарушението са, три имена, ЕГН, адрес, марка и модел на лек автомобил, № на свидетелство за управление на моторно превозно средство. Не са открити засегнати чувствителни лични данни.

Въз основа на събраната информация и данни, и на основание чл. 14, ал. 1 от *Вътрешни правила за действие при нарушение на сигурността на личните данни*, във връзка с чл. 19, ал. 2 от *Вътрешните правила за защита на личните данни на Народното събрание* Комисията е извършила оценка на риска за правата и свободите на субектите на данни.

Оценката, извършена от Народното събрание показва, че потенциалните последици за засегнатите субекти на данни, предвид последващия публичен достъп, могат да се изразят в причиняване на неудобства от засягане на репутацията, като притеснения, несигурност, също така, може да доведе до кражба на самоличност, което предполага висок риск за правата на субектите на данни.

Независимо от становището, което изразяват в писмото си, подробно аргументирано по-долу, че Народното събрание не може да бъде квалифицирано като администратор на личните данни, които се съдържат в изпратените до „Държавен вестник“ с искане за обнародване актове, посочените действия на комисията са извършени и в хипотезата на евентуалност от квалифициране на Народното събрание като администратор на лични данни по смисъла на чл. 4, пар. 7 от ОРЗД, като съдържащата се в настоящото искане относима информация, в съответствие с чл. 33, пар. 3 от ОРЗД, НС счита, че следва да се приеме от КЗЛД и като уведомление за нарушение на сигурността на личните данни, на основание чл. 33, ал. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, със следните данни за връзка с Комисията за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание.

***** - ръководител на Комисията за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание

тел.: *****, *****

Електронна поща: *****

***** - Длъжностно лице по защита на данните на НС

тел.: *****, *****

Електронна поща: *****

Заедно с това, съгласно разпореждане на председателя от 14.03.2024 г. Народното събрание ще предприеме мерки за:

Инициране на промени в Закона за „Държавен вестник“ (ЗДВ), уреждащи процедурите по обнародване в „Държавен вестник“ и издаването му освен като печатно издание, така и в електронен вид.

Изработване на вътрешен акт, който детайлно да уреди дейността на дирекция „Държавен вестник“ по изготвяне и обработка съдържанието на „Държавен вестник“ и на постъпващите материали за обнародване.

По същество на отправеното искане от Народното събрание изразяват и следните аргументи:

Съгласно чл. 4, ал. 1, т. 11 от ЗДВ в официалния раздел на „Държавен вестник“ се обнародват решенията на ВАС, с които се отменят нормативни актове на Министерския съвет.

В чл. 10 от Закона за „Държавен вестник“ подробно е разписана процедурата, прилагана за обнародване на съответен акт/известие. Анализът ѝ показва, че при посочено валидно правно основание за обнародване, при подготовката на текстовете за обнародване от страна на редакцията на „Държавен вестник“ могат да се извършват само действия по отстраняване на технически несъответствия или грешки в тях. Разпоредбата на чл. 10 от Закона за „Държавен вестник“ не може да се тълкува разширително. Тя не предполага действия по заличаване на част от информацията - в т.ч. лични данни, от предоставените текстове за обнародване.

В конкретния случай е налице валидното правно основание за обнародване по чл. 194 от АПК, посочено от ВАС. Решението е обнародвано със съдържание, предоставено от компетентния орган, след минимални технически корекции. Съгласно чл. 10 от Закона за „Държавен вестник“ текстът на акта, изготвен от съответния орган, в случая ВАС, се прилага ведно с документа за платена такса, към съпроводително писмо с искане за обнародване. Според Народното събрание неслучайно законодателят е предвидил искането да се подписва от ръководителя на органа или организацията, чието известие се предлага за обнародване, или от упълномощено от него лице, като върху него се полага и печатът на органа или организацията, или се подава по електронен път по реда на Закона за електронното управление.

В писмото се посочва, че ВАС, а не Народното събрание, отговаря за съдържанието на изпратения от него текст.

Съгласно т. 3 от *Вътрешни правила за заличаване на лични данни от съдържанието на съдебните актове и документи, които се публикуват на интернет страницата на Върховния административен съд или се изпращат за обнародване в „Държавен вестник“*, утвърдени със Заповед № 240 от 01.02.2021 г. на председателя на ВАС (<https://sac.justice.bg/pages/bg/internal%20rules>), *„Подлежащите на обнародване в „Държавен вестник“ съдебни актове и обявления се изпращат до Народното събрание на Република България, дирекция „Държавен вестник“ след извършено заличаване на съдържащите се в тях лични данни на физическите лица страни и участници в производството“*.

Горното налага следните изводи свързани с упражняване на права от субекта на данни в разглежданата хипотеза:

Отправените до „Държавен вестник“ искания за обнародване в официалния раздел съдържат конкретно нормативно основание, което е правно обвързващо за издателя на акта, подлежащ на обнародване.

Всички получени в „Държавен вестник“ актове се обнародват със съдържанието, което е изпратено, като отговорността за неговото съответствие с действителната воля на издаващия орган, както и спазването на специалното законодателство, включително в областта на защита на личните данни, за целите на обнародването, се носи от подаващия искането, издател на акта.

В писмото се излагат принципните положения, че обнародването е част от фактически състав, с изпълването на който възникват определени правни последици от обнародвания акт, с които се засягат права и интереси на субектите - адресати на акта. От тази гледна точка преценката относно степенята на ограничаване на обработката на лични данни чрез тяхно минимизиране, за целите на обнародване на акта, може да бъде направена единствено от издателя на акта, в качеството му на администратор и това е гаранция за правна стабилност и сигурност.

Възможността „Държавен вестник“ да извършва каквато и да е промяна по същество в изпратеното за обнародване съдържание, не намира правно основание в Закона за „Държавен вестник“. Допуска се единствено техническо съгласуване на текста преди неговото обнародване, като в чл. 10, ал. 4, във вр. с ал. 2 ЗДВ е определен редът за това.

При подаване на искане за обнародване, издателят на акта определя целите и средствата за обработването на лични данни, в случай че същият съдържа такива. В този смисъл, органът, отправил искането е администратор на личните данни, съдържащи се в акта, подлежащ на обнародване (по арг. на чл. 4, т. 7 от Регламент (ЕС) 2016/679), какъвто е и разглежданият случай.

В качеството си на администратор на личните данни съдържащи се в Решение № 11214 от 16.11.2023 г., по административно дело № 1245/2021 г., ВАС е определил, съгласно целите на обработката (обнародване и публикуване в „Държавен вестник“) кои от тези данни са подходящи, свързани със и ограничени до необходимото в съответствие с принципа за „свеждане на данните до минимум“ (чл. 5, пар. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679) и съгласно своите вътрешните правила, цитирани по-горе.

На основание чл. 288 ДФЕС *Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)* намира пряко приложение. Съгласно чл. 17 от него субектите на данни могат да упражнят своите права като поискат изтриване на личните данни.

От Народното събрание подчертават, че предприемането на действия от страна на „Държавен вестник“ по искане на субекта на данните за упражняване на правата му по чл. 17 от Регламент (ЕС) 2016/679 не може да бъде извършено без санкцията на издаващия орган. Аргументът за това са казуистично изброените в чл. 17, пар. 1 от Регламента основания, при които за администратора възниква задължението да изтрие личните данни. Наличието на някое от изброените в текста основания може да бъде определено само от подалия искането за обнародване на акта, но не и от „Държавен вестник“. Издателят на акта е този, който може да извърши преценка доколко минимизирането на лични данни в подлежащ на обнародване акт, съответства на материалните и процесуалните норми, които този орган прилага и доколко ще бъдат постигнати целените правни последици от обнародването на акта за нуждите на съответното производство, което се развива пред и ръководи от този орган.

Във връзка с обнародването в неофициалния раздел на „Държавен вестник“ на съобщения, известия, покани и други, от Народното събрание споделят, че възникват следните казуси:

Съдилищата изпращат за обнародване материали с лични данни — три имена, ЕГН или ЛНЧ, адреси, вкл. бл., вх., ап., ет., № номер на документ за самоличност, банкови сметки и други. Тъй като материалите са различни — съдебни решения, включително за производства по искане на КПКОНПИ за отнемане на имущества, призовки, покани за връчване на съдебни книжа и др., редакцията на ДВ не може да преценява дали обнародването на посочените лични данни е необходимо за съдебното производство, т.е. дали обработването е законосъобразно с оглед постигане на целите на обнародването. НАП изпращат съобщения на основание чл. 253 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс с постановление за възлагане на недвижим имот, в които също се съдържат лични данни на лицата, на които се възлага имотът, както и подробен адрес на възлагания имот.

Заличаването на информацията, представляваща лични данни на физически лица в обявленията

и съдебните актове, подлежащи на обнародване в „Държавен вестник“, не трябва да променя по никакъв начин оригиналния текст на обявлението или съдебния акт, които се изпращат за обнародване в „Държавен вестник“, както и да обезсмисля обнародването. Ако лице с неизвестен адрес се призовава чрез обявление в ДВ, то явно трябва да бъде идентифицирано, в противен случай призоваването чрез ДВ може да бъде атакувано като незаконосъобразно във всеки отделен случай.

В писмото се твърди, че искането на ВАС е прецедент в практиката на ДВ. Редакцията на ДВ никога не е извършвала корекции във вече публикувани материали на интернет страницата си и не е допускала несъответствие между хартиеното издание и това на интернет страницата.

На интернет страницата на ДВ се публикува в PDF отпечатаният на хартия и даден за разпространение брой на ДВ.

Всяка корекция в интернет страницата, в т.ч. исканата от ВАС, би довела до несъответствие между печатното издание и това на интернет страницата. Такава възможност, очевидно е предвидена от законодателя, който изрично е посочил в чл. 3, ал. 2, изречение второ от ЗДВ, че *„при несъответствие между печатното издание и изданието в интернет страницата правно значение има текстът на печатното издание, освен в случаите по чл. 6.“*

От Народното събрание намират цитираната разпоредба за приложима по разглеждания казус, но считат, че това следва да бъде изключение с оглед специалния статут на „Държавен вестник“, като официално издание на Република България, определен в чл. 1 от ЗДВ, и произтичащите от това характеристики на изданието, като фактор по осигуряване на основни принципи на държавността, в т.ч. на защитата на правната сигурност и публичния интерес.

Предвид горното, в писмото се изразява позиция, че Народното събрание не може да бъде квалифицирано като администратор на личните данни, които се съдържат в изпратените до „Държавен вестник“ с искане за обнародване актове, дирекция „Държавен вестник“ не определя целите и средствата за обработването на лични данни, както и в законодателството не са установени специални критерии за неговото определяне като такъв, по смисъла на чл. 4, т. 7 от Общия регламент относно защитата на данните.

От Народното събрание считат, че разглежданият въпрос разкрива празнота в Закона за „Държавен вестник“, който не предвижда ред и условия за изтриване на части от вече обнародвани актове. Поправка на грешка във вече обнародван акт може да се извърши само при условията на чл. 10, ал. 5 от Закона за „Държавен вестник“. Последното не удовлетворява целения с изтриването резултат, тъй като с поправката не се извършва намеса в първоначално обнародвания текст. От друга страна, създаването на практика от такъв характер (промяна чрез изтриване на вече обнародвани текстове) крие сериозен риск за правната сигурност и стабилност на обнародваните актове.

Промяната в обществените отношения и пряката приложимост на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679, с особен акцент върху упражняването на правата на субектите на данни, предполага необходимостта от допълнителна нормативна уредба в текстовете на Закона за „Държавен вестник“.

В обобщение и с оглед изложеното от Народното събрание отправят молба:

1. На основание чл. 57, пар. 1, буква „в“ и чл. 58, пар. 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679, чл. 26, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация, КЗЛД да даде своето становище по поставените въпроси, свързани със защита на личните данни, обработвани за целите на обнародване на актове в „Държавен вестник“ и по-специално:

Във връзка с посочената празнота в Закона за „Държавен вестник“ и предприетите от Народното събрание мерки за инициране на промени в текстовете, уреждащи процедурите по обнародване в „Държавен вестник“, КЗЛД да даде предварително становище относно установяване на нормативни правила за реда и условията за приемане на искания за обнародване, в хипотезата на отговорност на

издателя на акта за съответствие на изпратения за обнародване текст с принципите на ОРЗД, както и за реда и условията за изтриване на части от вече обнародвани актове, при отправено искане за упражняване на права от субектите на данни и/или от органа, издал акта.

Уточнява се, че становището на КЗЛД трябва да съобразява отговорите със законоустановения статут на „Държавен вестник“, като официално издание на Република България, с изключително правно значение за държавата, което се издава и разпространява както в печатен вариант, така и в електронен вид, между които принципно следва да има съответствие.

2. На основание чл. 58, пар. 6 от Регламент (ЕС) 2016/679 във връзка с чл. 10а, ал. 2, т. 2 от Закона за защита на личните данни и в съответствие със становището на КЗЛД по т. 1 от настоящото искане, КЗЛД да даде указания във връзка с изработване на вътрешен акт на Народното събрание/„Държавен вестник“, с който да бъде уредена дейността на дирекция „Държавен вестник“ по изготвяне и обработка съдържанието на „Държавен вестник“ и на постъпващите материали за обнародване, както и в случаите на упражняване на права от субектите на данни. В този контекст, към КЗЛД се отправя молба за указания, които да обхванат и предложенията на *Комисията за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание*, отразени в Протокол № 1 от 08.03.2024 г. (Приложение № 3).

Приложения: 1. Решение № 11214/16.11.2023 г. по адм. д. № 1245/2021 г. на ВАС, което е обнародвано в бр. 107 от 29.12.2023 г. на „Държавен вестник“; 2. Писмо от ВАС до „Държавен вестник“ с № ДВ-49-412-00-1/14.03.24 г.; 3. Протокол № 01/08.03.2024 г. на Комисия за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание, определена със Заповед № АД 95-005-121/05.06.2019 г., изм. със заповед № АД-050-05-156/31.07.2020 г. на главния секретар на Народното събрание; 4. Протокол № 1 от 14.03.2024 г. от работата на експертна комисия, определена със Заповед № 9-450-05-6714.03.2024 г. на председателя на Народното събрание; 5. Протокол № 02/15.03.2024 г. на Комисия за действие при нарушаване на сигурността на личните данни в Народното събрание, определена със Заповед № АД 95-005-121/05.06.2019 г., изм. със заповед № АД-050-05-156/31.07.2020 г. на главния секретар на Народното събрание.

На 04.04.2024 г. се проведе експертна среща между представители на Народното събрание и КЗЛД по изложените в искането въпроси, на която се обсъдиха допълнителни съображения и обстоятелства. Към преписката бяха приобщени и липсващите приложения на искането, както са посочени по-горе. В рамките на срещата, от страна на НС бяха изразени опасения за прогресивното нарастване на броя на постъпващите жалби за упражняване на права, както и искания за заличаване от органи, изпращащи документи за обнародване, което, от една страна, затруднява и забавя работата му, а от друга – поставя под съмнение гарантирането на правната стабилност и сигурност на обнародването.

Правен анализ:

Съгласно Закона за „Държавен вестник“ (ЗДВ) той е официално издание на Република България и се издава от Народното събрание. Поддържа се на интернет страница, достъпът до която е свободен и безплатен. Издаването на „Държавен вестник“ (ДВ) се подготвя и извършва от редакция под контрола на председателя на Народното събрание.

„Държавен вестник“ има официален и неофициален раздел, които се публикуват и в интернет страницата на вестника. При несъответствие между печатното издание и изданието в интернет страницата **правно значение има текстът на печатното издание**. Печатното издание на „Държавен вестник“ се разпространява чрез абонамент, който към момента, по данни на експертите от НС, е с тираж около 1000 броя.

Процедурата за обнародването в „Държавен вестник“ е разписана в чл. 10 от ЗДВ. Според нея за обнародването на актовете в официалния раздел и на известията в неофициалния раздел, се

представя текстът на съответния акт или известие и документът за внесена такса, приложени към съпроводително писмо с искане за обнародване. Искането се подписва от ръководителя на органа или организацията, чийто акт или известие се предлага за обнародване, или от упълномощено от него лице, като върху него се полага и печатът на органа или организацията. Искането може да се подаде и по електронен път по реда на Закона за електронното управление.

В съпроводителното писмо се посочват правното основание за обнародването, длъжностните лица, отговорни за техническото съгласуване на текста преди обнародването му, и телефон за връзка.

В редакцията на „Държавен вестник“ се води входящ регистър на съпроводителните писма с искане за обнародване, който е публичен. Редът за воденето на регистъра се определя с разпореждане на председателя на Народното събрание.

При подготовката на текстовете на актовете за обнародване редакцията изисква съдействието на длъжностните лица, отговорни за техническото съгласуване на текста преди обнародването му за отстраняването на техническите несъответствия или грешки в тях.

Поправките на грешки в обнародваните актове се обнародват в съответния раздел на „Държавен вестник“, в който е бил обнародван актът, чиято поправка се прави. Незаличаването на лични данни в актовете и документите, които се изпращат за обнародване, което по своето естество представлява неизпълнение на принципа за „свеждане на данните до минимум“ (арг. чл. 5 от ОРЗД), не може да бъде приравнено на техническа грешка по смисъла на ЗДВ. То следва да се разглежда като нарушение на сигурността на данните по см. на чл. 4, т. 12 във вр. с чл. 33 и сл. от ОРЗД.

В конкретния случай обнародването на решението на ВАС е част от фактическия състав, с изпълнението на който възникват определени правни последици, с които се засягат права и интереси на адресатите на акта. От тази гледна точка, преценката относно степента на ограничаване на обработването на лични данни, чрез тяхно минимизиране, за целите на обнародване на акта, може да бъде направена единствено от неговия издател, в качеството му на администратор и това е гаранция за правната стабилност и сигурност.

Народното събрание, като издател на „Държавен вестник“ обаче, е длъжно да обнародва официалните документи във вида, в който са му предоставени, без да взема решение за заличаването на личните данни, съдържащи се в тях. Това решение се взема единствено от органа/организацията (изпращачи), съставили/издали/приели съответния документ/акт, преди да бъде изпратен за обнародване съобразно целите и изискванията на относимото специално законодателство. Вземането на решението за заличаване на личните данни обуславя и отговорността на изпращача на документ за обнародване, в качеството му на администратор.

Ролята на „Държавен вестник“ при обнародването на документи/актове, съдържащи лични данни

Съгласно Решение на Съда на ЕС от 11 януари 2024 г. по дело C-231/22 (*État belge срещу Autorité de protection des données*)¹ „чл. 4, т. 7 от ОРЗД трябва да се тълкува в смисъл, че агенцията или структурата, която отговаря за държавния вестник на държава членка и която съгласно законодателството на тази държава е длъжна по-специално да обнародва във вида, в който са представени, официални документи, изготвени от трети лица с оглед на тяхната собствена отговорност при спазване на приложимите норми и подадени впоследствие до съдебен орган, който ги изпраща за обнародване до въпросната агенция или структура, може - макар да е неперсонифицирана — да се **квалифицира като „администратор“** на съдържащите се в тези документи лични данни, когато съответното национално право определя целите и средствата на обработването на личните данни в този държавен вестник.“

---

¹ С решенията си Съдът на ЕС не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда на ЕС. Решенията на СЕС обвързват по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Обнародването на документи/актове от „Държавен вестник“, без възможност за контрол и изменение на съдържанието им, е тясно свързано с определените в националното право цели и средства на обработването, като ролята му е само да информира обществеността за съществуването на тези документи/актове във вида, в който са му изпратени под формата на копие в съответствие с приложимото национално право, така че да могат да бъдат противопоставени на трети лица. От друга страна, изключването от обхвата на понятието „администратор“ на „Държавен вестник“ с мотива, че той не упражнява контрол върху личните данни, съдържащи се в публикациите му, би противоречало на целта на чл. 4, т. 7 от ОРЗД - понятието да се тълкува в широк смисъл (вж. по аналогия решение от 13 май 2014 г., Google Spain и Google, C-131/12, EU:C:2014:317, т. 34)².

В качеството си на администратор на лични данни ДВ извършва следните операции по обработване на лични данни: **цифровото преобразуване на данните, съдържащи се в представените му документи/актове, обнародването, предоставянето на широк достъп на обществеността и съхраняването на тези данни**, като такива операции съставляват „обработване“ по смисъла на чл. 4, т. 2 от ОРЗД. От друга страна, изпращачите на документи/актове за обнародване извършват операции по **събиране, записване, съхранение, разкриване чрез предаване и разпространение**.

В своето решение по дело C-231/22 СЕС разглежда и възможността, при която държавният вестник може да бъде и съвместен администратор с органа или организацията, която му изпраща документ/акт за обнародване.

Следва да се има предвид, че по аналогия с казуса, разгледан от СЕС, операциите по обработване, извършвани от ДВ, са му възложени с националното законодателство и включват по-специално цифровото преобразуване на данните, съдържащи се в представените му документи/актове или извлечения от документи, обнародването, предоставянето на широк достъп на обществеността и съхраняването на тези данни.

През призмата на законодателството за защита на личните данни, сложният фактически състав на обнародване представлява верига от обработвания, извършвани от различни лица или субекти (администратори) и засягащи едни и същи лични данни. Съвместната отговорност на няколко субекта по тази верига на едни и същи лични данни може да бъде установена в националното право, стига различните операции по обработване да са обединени от определени от това право цели и средства и това право да определя съответните задължения на всеки от съвместните администратори.

В т. 48 от решението си СЕС изразява мотиви, че *„от една страна, е достатъчно дадено лице да влияе за собствени цели върху обработването на лични данни и по този начин да участва в определянето на целите и средствата на това обработване, за да може да се счита за съвместен администратор, и от друга страна, че съвместната отговорност на няколко субекта за една и съща обработка не предполага всеки от тях да има достъп до съответните лични данни (вж. в този смисъл решение от 5 декември 2023 г., Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, C-683/21, EU:C:2023:949, т. 40—43 и цитираната съдебна практика)“*.

По изложените съображения СЕС прави заключение, че съгласно чл. 5, пар. 2 (отчетност) във връзка с чл. 4, т. 7 (администратор) и чл. 26, пар. 1 (съвместни администратори) от ОРЗД, само държавният вестник, който се квалифицира като „администратор“, е отговорен за спазването на принципите за обработване на лични данни, що се отнася до операциите по обработване на лични данни, които той е длъжен да извършва по силата на националното право, освен ако от това право произтича съвместна отговорност с други субекти по отношение на въпросните операции. Доколкото НС констатира нормативна празнота в ЗДВ в този смисъл, но действителните фактически отношения обуславят наличието на съвместност при обработването, целесъобразно и необходимо е допълването на нормативната уредба да следва този подход. Съвместно обработване на лични данни възниква

---

² т. 38 от Решение на Съда на ЕС от 11 януари 2024 година по дело C-231/22 (*État belge срещу Autorité de protection des données*)

между ДВ и всеки един от изпращачите на документи/актове за обработване, но не и между всички тях. Отношенията на съвместност в случая не следва да се уреждат в споразумение, тъй като ще произтичат от бъдещите изменения и допълнения на ЗДВ.

Най-ясно проявление съвместността намира именно в режима за упражняването на права от страна на субектите на данни, тъй като в тази ситуация администраторите не могат да предприемат действия по удовлетворяване на исканията един без друг. Така на практика нито ДВ може сам да заличи данните без санкцията на изпращача, нито последният може да пристъпи към ефективни действия за заличаване, без съдействието на ДВ.

По първия въпрос от искането, касаещ необходимостта от нормативни промени

Установената от НС празнота в ЗДВ обуславя необходимостта от предприемане на мерки за неговото изменение и допълнение с оглед постигането на съответствие с изискванията на ОРЗД. Тези мерки трябва да уреждат по ясен и прозрачен начин ролята и отговорностите, включително задължения за предоставяне на информацията, посочена в чл. 13 и 14, както и уведомяването при нарушения на сигурността по чл. 33 и сл. от ОРЗД на всички участници във „веригата от операции по обработване“³ на лични данни при обнародването. Като крайна цел въведените мерки следва да гарантират ефективното упражняване на правата от страна на субектите на данни.

За да бъдат уредени тези въпроси, при бъдещи промени на ЗДВ, следва да се предвидят разпоредби, които да:

- Задължават изрично изпращачите на документи/актове за обнародване да заличават съдържанията се в тях лични данни, които не са относими към специфичните цели на обнародването.
- Регламентират взаимодействието между ДВ и съответния изпращач на документа/акта при и по повод разглеждането на постъпили искания за упражняване на права от субектите на данни. В изпълнение на чл. 26, пар. 3 от ОРЗД субектът на данни може да упражнява своите права по отношение на всеки и срещу всеки от съвместните администратори.

Съгласно т. 179 от Насоки 07/2020 на Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД) относно понятията „администратор“ и „обработващ лични данни“ в ОРЗД, приети на 7 юли 2021 г., „субектът на данни трябва да е напълно наясно кой администратор на данни служи като точка за контакт за упражняването на правата му (независимо от факта, че той може да упражнява правата си по отношение на и срещу всеки съвместен администратор)“. В случая обаче се взема предвид посоченото по-горе, че решението за заличаване трябва да се вземе **само** от изпращача на документа/акта.

- Уреждат ангажиментите за предоставянето на информацията по чл. 13 и чл. 14 от ОРЗД.
- Уреждат задълженията на всеки от съвместните администратори да подават уведомление за нарушение на сигурността на личните данни към съответния компетентен надзорен орган, както и да комуникират със субектите на данни при наличие на условията по чл. 34 от ОРЗД.

По втория въпрос от искането, касаещ необходимостта от вътрешни правила за изготвяне и обработка на съдържанието на ДВ

По принцип, вътрешните правила, политики и процедури са обвързващи единствено за администратора, който ги приема.

До бъдещото изменение и допълнение на ЗДВ обаче, НС следва да въведе привременни мерки, които да отразяват фактическите отношения и произтичащата от тях необходимост за привеждане на дейността му в съответствие с ОРЗД.

---

3 т. 50 от Решение на Съда на ЕС от 11 януари 2024 година по дело C-231/22 (*État belge срещу Autorité de protection des données*)

Въпреки че НС няма право да взема решения за заличаване на лични данни в изпратените за обнародване документи/актове, може да въведе механизъм за предварителен контрол чрез изискване на потвърждение от изпращача за решението му относно подходящото заличаване на лични данни. Това може да стане чрез предварително изготвена бланка към съпроводителното писмо, в която ясно да се насочи вниманието на изпращача и да се изиска неговото активно действие, напр. чрез отбелязване, за това дали документът/актът се обнародва в цялост или със заличени лични данни.

В случай че на етапа на техническата подготовка на текстовете ДВ има съмнение, че личните данни в документите/актовете, предоставени за обнародване, надхвърлят неговите цели, с оглед принципа на добросъвестност, следва да осъществи допълнителна комуникация с изпращача им, като поиска неговото изрично писмено решение/потвърждение.

Този подход би осигурил добросъвестност при обработването, както и отчетността, като основен принцип и задължение на администратора - НС. В същото време ще спомогне за ясното разграничаване на отговорността на всеки от съвместните администратори за незаконосъобразното разкриване на данните.

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. Народното събрание, което отговаря за издаването на „Държавен вестник“, като официално издание на Република България, е администратор по отношение на личните данни, съдържащите се в официалните документи/актове, които са му предоставени за обнародване както в официалния, така и в неофициалния му раздел.

2. Народното събрание, като издател на „Държавен вестник“ обаче, е длъжно да обнародва официалните документи/актове във вида, в който са му предоставени, без да взема решение за заличаването на личните данни, съдържащи се в тях. Това решение се взема единствено от органа/организацията, съставили/издали/приели съответния документ/акт, преди да бъде изпратен за обнародване съобразно целите и изискванията на относимото специално законодателство.

3. Вземането на решението за заличаване на личните данни обуславя и отговорността на изпращача на документ/акт за обнародване, в качеството му на администратор.

4. Констатираната нормативна празнота в ЗДВ и действителните фактически отношения между НС, като издател на ДВ, и съответния изпращач на документ/акт за обнародване, обуславят наличието на съвместност при обработването по чл. 26 от ОРЗД. Най-ясно проявление съвместността намира в режима за упражняването на права от страна на субектите на данни, тъй като в тази ситуация администраторите не могат да предприемат самостоятелно действия по удовлетворяване на исканията. Така на практика нито ДВ може сам да заличи данните без санкцията на изпращача, нито последният може да пристъпи към ефективни действия за заличаване, без съдействието на ДВ.

5. Целесъобразно и необходимо е изменението и допълването на нормативната уредба да следва фактическите отношения, като при бъдещи промени на ЗДВ, следва да се предвидят разпоредби, които да:

- Задължават изрично изпращачите на документи/актове за обнародване да заличават съдържащите се в тях лични данни, които не са относими към специфичните цели на обнародването.

- Регламентират взаимодействието между ДВ и съответния изпращач на документа/акта при и по повод разглеждането на постъпили искания за упражняване на права от субектите на данни. В изпълнение на чл. 26, пар. 3 от ОРЗД субектът на данни може да упражнява своите права по отношение на всеки и срещу всеки от съвместните администратори.

- Уреждат ангажиментите за предоставянето на информацията по чл. 13 и чл. 14 от ОРЗД.

- Уреждат задълженията на всеки от съвместните администратори да подават уведомление за нарушение на сигурността на личните данни към съответния компетентен надзорен орган, както и да комуникират със субектите на данни при наличие на условията по чл. 34 от ОРЗД.

6. До бъдещото изменение и допълнение на ЗДВ НС следва да въведе привременни мерки, които да отразяват фактическите отношения и произтичащата от тях необходимост за привеждане на дейността му в съответствие с ОРЗД.

7. Изхождайки от принципа, че НС няма право да взема решения за заличаването на лични данни в изпратените за обнародване документи/актове, то може да въведе механизъм за предварителен контрол чрез изискване на потвърждение от изпращача за решението му относно подходящото заличаване на лични данни. Това може да стане чрез предварително изготвена бланка към съпроводителното писмо, в която ясно да се насочи вниманието на изпращача и да се изиска неговото активно действие, напр. чрез отбелязване дали документът/актът се обнародва в цялост или със заличени лични данни.

В случай че на етапа на техническата подготовка на текстовете ДВ има съмнение, че личните данни в документите/актовете, предоставени за обнародване, надхвърлят неговите цели, с оглед принципа на добросъвестност, следва да осъществи допълнителна комуникация с изпращача им, като поиска неговото изрично писмено решение/потвърждение.

С цел да осигури правната стабилност и сигурност на обнародването, този подход ще осигури и добросъвестността при обработването, както и отчетността, като основен принцип и задължение на администратора - НС. В същото време това ще спомогне за ясното разграничаване на отговорността на всеки от съвместните администратори при незаконосъобразно разкриване на данните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

**СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
рег. № ПНМД-01-30/2024 г.
гр. София, 15.04.2024 г.**

ОТНОСНО: *Задължения на футболните клубове във връзка с използването на системи за видеонаблюдение*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на заседание, проведено на 10.04.2024 г., разгледа писмо с вх. № ПНМД-01-30/08.03.2024 г. от г-н П. С., с молба за изразяване на становище относно задълженията на футболните клубове при използването на системи за видеонаблюдение.

В писмото се посочва, че съгласно сега действащото българско законодателство и правилата на Българския футболен съюз (БФС), футболните клубове са задължени да извършват видеонаблюдение на спортните мероприятия, които се провеждат на територията на спортни съоръжения. За да спазят тези изисквания, футболните клубове инсталират десетки, а понякога стотици камери на спортните съоръжения, които обхващат паркинги, трибуни, терени, както и входовете на стадионите. Използването на системите за видеонаблюдение предполага обработване на лични данни на десетки хиляди, а понякога на стотици хиляди физически лица.

Освен горното, футболните клубове следва да се грижат за предоставените им за управление спортни съоръжения. Поради тази причина, инсталираните камери се използват и за целите на опазването на имуществото на територията на спортните съоръжения. В определени случаи футболните клубове предоставят достъп до видеозаписите на охранителните фирми, които се грижат за сигурността на посетителите и опазването на имуществото. Обработването на видеонаблюдението се извършва с цел опазване на законовите задължения и защита на легитимния интерес.

С оглед на изложеното, г-н С. отправя молба за изразяване на становище по следните въпроси:

1. Футболните клубове са задължени да извършват видеонаблюдение на територията на спортните съоръжения, следва ли да се приеме, че обработването на тези видеозаписи представлява мащабно обработване на лични данни?

2. В случай че на първия въпрос бъде отговорено положително, следва ли да се приеме, че футболните клубове са задължени да назначат длъжностно лице по защита на данните?

3. В случай че футболните клубове сключат договор с охранителна компания, която да се грижи за безопасността на територията на спортните съоръжения и за опазване на последните, какви следва да са отношенията между футболните клубове и охранителната компания – отношения между администратор и обработващ, отношения между съвместни администратори, или отношения между отделни администратори?

4. Охранителните компании, които се грижат за сигурността на спортните съоръжения следва да имат определено длъжностно лице по защита на данните, доколкото имат достъп до личните данни, събирани посредством камерите на спортните съоръжения?

5. Доколкото футболните клубове трябва да съхраняват видеозаписите не по-малко от 3 месеца (чл. 16, ал. 6 от ЗООРПСМ), а охранителните компании трябва да съхраняват записите до 2 месеца (чл. 56, ал. 4 от ЗЧОД), ще е налице ли нарушение на законодателството за защита на личните данни, ако охранителните компании имат достъп до личните данни за 3 месеца след заснемането?

Правен анализ:

Видеонаблюдението е дейност, свързана със събиране и съхранение на образни или аудиовизуални данни за лица, попадащи в обхвата на наблюдавана зона, които подлежат на пряко или косвено идентифициране въз основа на техния външен вид или други специфични признаци. Съществен елемент от тази дейност е, че самоличността на лицата може да бъде установена въз основа на тези данни, а също така се създава възможност за обработване на данни относно присъствието и поведението на лицата в съответната зона. В този смисъл видеонаблюдението попада в материалния обхват на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД) и Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и следва да се осъществява съобразно техните изисквания.

По общо правило, за да бъде обработването на лични данни законосъобразно в рамките на обхвата на ОРЗД, то трябва да се осъществява въз основа на някое от правните основания, посочени в чл. 6, пар. 1 и/или чл. 9, пар. 2 от същия, както и да бъдат приложени ефективно принципите, прогласени с неговия чл. 5.

В Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД), няма легална

дефиниция на понятието „мащабно обработване“, макар че в съображение (91)⁴ са дадени известни насоки.

Във всички случаи Работната група по член 29, настоящ Европейски комитет по защита на данните (ЕКЗД), препоръчва, когато се установява дали се извършва мащабно обработване, да се вземат предвид следните фактори:

- брой на засегнатите субекти на данните или като конкретен брой, или като дял от цялото население;
- обем на данните/или диапазон от различни елементи на данните, които се обработват;
- продължителност или постоянство на дейността по обработване на данните;
- географски обхват на дейността по обработване.

Съгласно т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД), „мащабно“ е наблюдение и/или обработване на лични данни на значителен или неограничен брой субекти на данни или обем лични данни, когато основните дейности на администратора или обработващия лични данни, включително средствата за тяхното изпълнение се състоят в такива операции.

В своите насоки Работната група по чл. 29 (възприети от ЕКЗД) разяснява понятията „мащабно“, „редовно“ и „систематично“. Работната група по чл. 29 изяснява, че понятието за наблюдение не се ограничава само до онлайн средата и проследяването в интернет, защото при дефиниране на дадено явление трябва да се изхожда от неговата същност, а не от технологията, по която тя може да се прояви.

Според Работната група по чл. 29 „редовно“ означава една или повече от следните хипотези:

- текущо или случващо се на определени интервали за определено време;
- случващо се или повтарящо се в определени срокове;
- постоянно или периодически провеждано.

За „систематично“ се приема една или повече от следните хипотези:

- възникващо в съответствие със система;
- предварително подредено, организирано или методично;
- състоящо се като част от общ план за събиране на данни;
- предприето като част от стратегия.

В чл. 25д от ЗЗЛД е инкорпорирано задължение на администратора или обработващия лични данни да приема или прилага правила при мащабно обработване на лични данни или при систематично мащабно наблюдение на публично достъпни зони, включително чрез видеонаблюдение, с които въвежда подходящи технически и организационни мерки за защита на правата и свободите на субектите на данни. Обхвата на разпоредбата включва всички администратори или обработващи

4 Според съображение (91) се включват по-специално „широкомащабни операции по обработване, чиято

цел е обработване на значителен обем лични данни на регионално, национално и наднационално равнище, които биха могли да засегнат голям брой субекти на данни и които е вероятно да доведат до висок риск“. От друга страна, в съображението изрично е посочено, че „обработването на лични данни не следва да се счита за широкомащабно, ако засяга лични данни на пациенти или клиенти на отделен лекар, друг здравен работник или адвокат“. Важно е да се има предвид, че, докато в съображението са дадени примери за крайности в мащаба (обработване от отделен лекар спрямо обработване на данни на цяла държава или цяла Европа); между тези крайни случаи се простира огромна междинна зона. Освен това следва да се отчете, че това съображение се отнася до оценките на въздействието върху защитата на данните. Това предполага, че някои елементи може да са специфични за този контекст и да не са непременно приложими към определянето на ДЛЗД точно по същия начин.

лични данни, които осигуряват неограничен публичен достъп на физически лица, тоест същите следва да съблюдават и изпълняват изискванията на чл. 25д от ЗЗЛД.

На следващо място, според чл. 37, пар. 1, б. „б“ от ОРЗД, администраторът или обработващият лични данни задължително определят длъжностно лице по защита на данните във всички случаи, когато основните дейности на администратора или обработващия лични данни се състоят в операции по обработване, които поради своето естество, обхват и/или цели изискват редовно и систематично мащабно наблюдение на субектите на данни.

Нещо повече, задължение на администратора на лични данни, но не и на обработващия, е да извърши оценка на въздействието върху защитата на данните (ОВЗД) в съответствие с изискванията на чл. 35 от ОРЗД. В конкретния случай това е задължително, тъй като обработването попада в хипотезата на чл. 35, пар. 3, б. „в“ от ОРЗД, а именно: систематично мащабно наблюдение на публично достъпна зона. ОВЗД представлява процес, чиято цел е да опише обработването, да оцени неговата необходимост и пропорционалност и да спомогне за управлението на рисковете за правата и свободите на физическите лица, произтичащи от обработването на лични данни, като ги оцени и определи мерки за справяне с тези рискове. ОВЗД представляват важен инструмент за отчетност, тъй като помагат на администраторите на лични данни не само да спазват изискванията на ОРЗД, но и да демонстрират, че са предприели подходящи мерки за гарантиране на спазването на ОРЗД (вж. също така член 24). С други думи ОВЗД е процес за осигуряване и доказване на спазването на изискванията. Повече за ОВЗД – в Насоки относно оценката на въздействието върху защитата на данни (ОВЗД) и определяне дали съществува вероятност обработването „да породви висок риск“ за целите на Регламент 2016/679, приети от Работната група по чл. 29 и подкрепени по-късно от Европейския комитет по защита на данните.

Нормативният акт, който урежда мерките за опазване на обществения ред, както и мерките срещу противообществени прояви, извършени при провеждането на спортни мероприятия е Законът за опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия (ЗООРПСМ). Съгласно чл. 2 на ЗООРПСМ целите на закона са:

- опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия;
- предотвратяване, преустановяване, разкриване и наказване на противообществени прояви;
- установяване на причините и условията за извършване на противообществени прояви;
- осигуряване на сътрудничество между държавните органи и обществените организации за предотвратяване на всички форми на противообществени прояви при провеждането на спортни мероприятия;
- осигуряване на взаимодействие и координация между държавните органи и чуждестранни или международни полицейски служби във връзка с организирането и провеждането на спортни мероприятия.

Съгласно чл. 7 от ЗООРПСМ собствениците и ползвателите на спортни обекти, както и лицата, които организират провеждането на спортни мероприятия, предприемат всички необходими мерки за гарантиране на реда и сигурността при провеждане на спортни мероприятия. Организатори на спортни мероприятия може да бъдат спортни организации по смисъла на Закона за физическото възпитание и спорта или други юридически лица. Собствениците и ползвателите на спортни обекти, както и лицата, които организират провеждането на спортни мероприятия взаимодействат със съответните държавни и общински органи за предотвратяване на противообществени прояви при провеждане на спортни мероприятия.

Спортни мероприятия се провеждат само на спортен обект, в съответствие с изискванията на Закона за физическото възпитание и спорта (арг. чл. 7а, ал. 1 от ЗООРПСМ).

По силата на чл. 9 от ЗООРПСМ собствениците или ползвателите на спортни обекти

назначават отговорник по сигурността на спортния обект. Отговорникът по сигурността предприема всички необходими действия за прилагане на мерките за сигурност и безопасност и гарантира, че техническите системи, оборудването и съоръженията работят ефективно в деня на провеждане на спортното мероприятие, включително осигурява помещение за оперативен координационен център. Отговорникът по сигурността оборудва помещението за оперативен координационен център с технически средства, необходими за управление на силите и средствата по обезпечаване сигурността и безопасността на спортното мероприятие и осигуряване на пожарна и аварийна безопасност и медицинска помощ, включително при възникване на кризи.

Отговорникът по сигурността уведомява органите на съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи за мястото, датата и точния час на провеждане на спортното мероприятие, както и за начина за неговата охрана. При установяване на извършено нарушение отговорникът по сигурността е длъжен незабавно, но не по-късно от 24 часа да уведоми полицейските органи. При изпълнение на своите задължения отговорникът по сигурността си взаимодейства с полицейските органи.

Отговорникът по сигурността организира обучение на подпомагащите го лица по опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия.

Съгласно чл. 10, ал. 2 от ЗООРПСМ организаторите на спортното мероприятие **ползват правоспособни лица** за осигуряване на медицинска помощ, пожарна безопасност и **охрана**.

Според чл. 16, ал. 2 от ЗООРПСМ организаторите на спортни мероприятия при необходимост осигуряват допълнително техническо оборудване на оперативния координационен център (по чл. 9, ал. 3 от ЗООРПСМ). Те заснемат поведението на зрителите в спортната зона и спортния обект, **като за целта разполагат видеокamери**. Видеокamerите се разполагат в съответствие с инфраструктурата на спортния обект, но не по-малко от:

1. една камера за всеки вход/изход;
2. една стационарна и една подвижна камера за всеки сектор; стационарните камери трябва да заснемат постоянно целия периметър на съответния сектор и да са с технически параметри, позволяващи персонализирането на всяка зона и посетител;
3. камери, заснемащи подходите извън всеки вход/изход, обхващащ спортната зона, касите и местата за изграждане на контролно-пропускателни пунктове.

Сигналът от видеокamerите се извежда на контролни монитори, разположени в оперативния координационен център. Организаторите на спортни мероприятия уведомяват гражданите чрез информационни табла, поставени на видно място, или чрез озвучителни уредби за ползването на видеотехника при охраната на обекта, без да се уточнява нейното местоположение. **Организаторите на спортни мероприятия унищожават видеозаписите не по-рано от три месеца след изготвянето им, освен в случаите, когато те съдържат данни за извършено престъпление или нарушение по този закон. За унищожаването се съставя протокол.**

Записите се предоставят само за нуждите на органите с функции по противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и националната сигурност.

В обобщение, законодателят възлага на организаторите на спортни мероприятия функции на администратор на лични данни, но същите не определят целите и средствата по обработване, доколкото те са определени от ЗООРПСМ.

Съгласно чл. 33 от Наредбата за първенствата и турнирите по футбол в системата на БФС ФК-домакин по спортния календар на БФС е единствен организатор на всички свои домакински срещи по програма и по жребий. Освен задълженията си по чл. 28 от Наредбата ФК-домакин носи и особена отговорност за осигуряване на ред и сигурност в спортната зона преди, по време и след провеждането им. В този смисъл на ФК-домакин са възложени определени задължения, сред които да осигури на

договорна основа необходимата охрана от органи на реда, и/или чрез лицензирани охранителни фирми, съгласно изискванията на ЗООРПСМ. Тази охрана е длъжна да осигури спазването на обществения ред. Друго задължение е да прилага мерки, включващи видеонаблюдение съгласно изискванията на ЗООРПСМ.

ЗООРПСМ въвежда специални цели за извършването на видеонаблюдение, посочени в чл. 2 от него. Сроктът, в който се запазват записите по този закон е не по-малко от 3 месеца. Когато на охранителна фирма се възлага извършване на видеонаблюдение за целите на ЗООРПСМ, тя трябва да съобразява неговите императивни изисквания, а не реда на чл. 56, ал. 4 от ЗЧОД – два месеца след изготвянето им.

Определянето на ролите администратор – обработващ, съвместни администратори или отделни администратори, зависи от много фактори и тези отношения трябва да се изследват във всеки конкретен случай, като се има предвид естеството, обхвата, контекста и целите на обработването. Съществен елемент от анализа е в какви отношения са помежду си собствениците и ползвателите на спортни обекти, както и лицата, които организират провеждането на спортни мероприятия, от една страна, и от друга – тези лица с охранителните компании.

По отношение на охранителните компании, на които се възлага обработването на лични данни за целите на ЗООРПСМ, доколкото същите включват видеонаблюдение, което отговаря на условията по чл. 37, пар. 1, б. „б“ от ОРЗД, те следва да определят длъжностно лице по защита на данните.

За пълнота на изложението следва да се разгледа обстойно и фигурата на длъжностното лице по защита на данните. По принцип, съгласно съображение (97) и разпоредбата на чл. 37, пар. 5 от Регламент (ЕС) 2016/679 администраторът или обработващият лични данни следва да бъде подпомаган при наблюдението на вътрешното спазване на регламента от лице с „експертни познания и професионални качества” в областта на правото и практиките за защита на данните. Въпреки че длъжностното лице по защита на данните не е лично отговорно при неспазване на ОРЗД, определянето на такова лице, особено в задължителните хипотези на чл. 37, пар. 1 от ОРЗД, може да се разглежда като основен фактор за отчетността на съответния администратор или обработващ.

Трябва да се отбележи, че дори определянето на длъжностно лице по защита на данните да не е задължително, понякога организациите може да сметнат за полезно и необходимо доброволно да определят такова лице.

Длъжностното лице по защита на данните може да бъде назначено в организацията на администратора или обработващия – т.е. да е член на персонала. Допустимо е това лице да изпълнява задачите си по договор за услуги – т.е. да е външно за организацията. Съществуват и различни хипотези за изпълнение на тези задачи при условията на пълен работен ден, почасово и др. Едно и също лице по защита на данните може да извършва тази дейност за един или повече администратори и/или обработващи. Предвидени са няколко гаранции, с които се дава възможност на длъжностното лице по защита на данните да действа независимо:

- не се дават указания от страна на администраторите или обработващите лични данни по отношение на изпълнението на задачите на длъжностното лице по защита на данните;
- не се допуска освобождаване от длъжност от страна на администратора във връзка с изпълнението на задачите на длъжностното лице по защита на данните;
- не се допуска конфликт на интереси с евентуални други задачи и задължения.

Другите задачи и задължения на длъжностното лице по защита на данните не трябва да водят до конфликт на интереси. Повече детайли относно това длъжностно лице можете да намерите в Насоки за длъжностните лица по защита на данните („ДЛЗД“), приети от Работната група по чл. 29 (понастоящем Европейски комитет по защита на данните).

Във връзка с това и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл.

10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. Организаторите на спортни мероприятия, в частност футболните клубове извършват редовно и систематично мащабно наблюдение на субектите на данни предвид значителния или неограничен брой засегнати субекти на данни.

2. Доколкото футболните клубове извършват редовно и систематично мащабно наблюдение на субектите на данни, същите са длъжни да определят длъжностно лице по защита на данните на основание чл. 37, пар. 1, б. „б“ от ОРЗД. Същите са длъжни да извършат и оценка на въздействието върху защитата на данните по смисъла на чл. 35, пар. 3, т. „в“ от ОРЗД.

3. Между футболните клубове и охранителните фирми, на които се възлагат мерките по ЗООРПСМ, възникват по принцип отношения между администратор и обработващ, които следва да се уреждат по см. на чл. 28 от ОРЗД. Не е изключено да възникнат и други отношения – на съвместни или отделни администратори, като това се преценява за всеки отделен случай предвид естеството, обхвата, контекста и целите на обработването.

4. Охранителните компании следва да определят длъжностно лице по защита на данните, тъй като отговарят на условията по чл. 37, пар. 1, б. „б“ от ОРЗД.

5. Когато на охранителна фирма се възлага извършване на видеонаблюдение за целите на ЗООРПСМ, същата следва да има достъп до данните в рамките на 3-месечния срок, предвиден от същия закон. Съгласно чл. 16, ал. 7 от ЗООРПСМ записите се предоставят само за нуждите на органите с функции по противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и националната сигурност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

Комисия за защита на личните данни

Председател: Венцислав Караджов

Членове: Цанко Цолов

Мария Матева

Веселин Целков

Информационен бюлетин № 3 (108) 2024 г.

Издава се съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД

Уеб сайт на КЗЛД: www.cpdp.bg

Разпространява се в електронен вид

ISSN 2367-7759